

Cerībā uz spožāku gadu

PBLA Kultūras fonds aicina pieteikt projektus finansējumam

Pēc nejaukā, ar pandēmiju traucētā 2020. gada visa pasaule cer uz krietni spožāku 2021. Arī Pasaules brīvo latviešu apvienības Kultūras fonds piedzīvoja stingri ierobežotu 2020. gadu. No 2020. gada pretendentiem uz PBLA KF līdzekļiem lielais vairums bija spiesti COVID-19 dēļ atteikt savus projektus.

Par spīti šīm nelaimēm ziņām, ka kultūras un izglītības darbinieki visā pasaulē turpina veidot vērtīgus pasākumus ar degsmi, sajūsmu un enerģiju, un turpinām lepoties par burvīgo projektu sarakstu, kuŗu saņemam katru gadu.

Labas ziņas, ja tādas varētu būt, ir, ka PBLA KF nolēma pārlīkt pusi no 2020. gada līdzekļiem uz 2021. gadu. Lūdzu visiem topošiem projektiem, gan jaunajiem, gan tādiem kuŗi bija atlikti uz 2021. gadu, pieteikties uz šiem līdzekļiem, kuŗi ir PBLA gaŗā vēsturē atbalstījuši simtiem projektu visā pasaulē.

Aicinu iepazīties ar PBLA

Kultūras fondu KF mājas lapā: www.pbla.lv/kulturas-fonds. Tur arī var atrast sarakstus ar sekmīgiem projektiem no agrākiem gadiem, kā arī 2021. gada anketu. Tajos sarakstos var iegaumēt, kādus projektus PBLA KF ir savā laikā atbalstījis un par kādām summām, (lai pieprasījumi būtu ar reālām cerībām).

Konkursa termiņš ir 2021. gada 1. marts, anketas un atbilstošie dokumenti nosūtāmi KF priekšsēdim Jurim Ķeniņam (gkenins@rogers.com) un PBLA pārstāvniecei Rīgā (pbla-latvija@pbla.lv).●

Juris Ķeniņš
PBLA Kultūras fonda
valdes priekšsēdis

Šogad janvārī aprit 30 gadi kopš 1991. gada barikādēm, kad Latvijas iedzīvotāji no laukiem un citām pilsētām sabrauca galvaspilsētā aizsargāt 1990. gada 4. maija atjaunotās Latvijas nozīmīgas ēkas. Galvenie aizsargājamie objekti bija Latvijas Republikas Augstākā Padome, LR Ministru padome, Radionams Doma laukumā, Telefona un telegrafa centrāle Dzirnau ielā, Radio un televīzijas centrs Zaķusalā, kā arī tilti.

Foto: Pēteris Korsaks

Neraudi, ja nepārnākšu

Pēteris Korsaks atminas trauksmaino Barikāžu laiku pirms 30 gadiem

Tāds emocionāls virsraksts ir grāmatai, ko barikāžu laikā man atsūtīja izcilais latviešu rakstnieks Jānis Klīdzējs ar ierakstu: "Pateicībā Tev nosūtīju jaunāko grāmatu "Neraudi, ja nepārnākšu"." Tas man bija liels pārsteigums, ka mans raksts avīzē "Laiks" bija izraisījis emocionālu pārdzīvojumu rakstniekā. "Pagājušajā nedēļā lasījām Tavu rakstu par ļoti traģiskajām un arī dvēselīgajām dienām janvārī Latvijā, ar lielām asarām acīs.

Turpat bija arī Tavs foto – jaunieši nes pēdējā gaitā Ediju Riekstiņu," rakstīts vēstulē.

Neticami, ka ir pagājuši 30 gadi kopš neaizmirstamajām barikāžu dienām, kad mūsu tautas gara spēks bija lielāks par padomju kaŗaspēku. Tādu vienotību un saliedētību laikam var piedzīvot vienreiz mūžā, jo mērķis bija viens - Latvijas Brīvība un Neatkarība. Mani pats liktenis bija nolīcis Vecrīgas sirdī, 1990. gadā biju pieņemts darbā Rī-

gas Vēstures un kuģniecības muzejā, lai veidotu topošo Latvijas fotografijas muzeju. Kad sākās barikādes, tad gluži dabiski, ka visa lielā muzeja saime iekļāvās barikāžu aizstāvju rindās. Doma muzejā ierīkoja ēdināšanas punktu ar maizītēm, tēju un kafiju. Mani direktore Klāra Radziņa norīkoja dežurēt Doma baznīcā, sekot par kārtību un uzraudzīt altāri, jo nekas netika noņemts vai noslēpts.

(Turpinājums 6. lpp.)

Barikāžu dienās ļaužu pulki un lauksaimniecības mašīnas nodrošināja, lai nebūtu piekļuve svarīgām valdības ēkām, arī Ministru padomei.

Foto: Pēteris Korsaks

Atzīmējot Ziemassvētku kaujas, pie kritušo kaŗavīru pieminēkļa Toronto Sv. Jāņa draudzes īpašumā Saulaine 2021. gada 6. janvārī vecskauts Arturs Lauzis nodziedāja "Daugav' abas malas...". Ziemassvētku kaujas 6. janvārī atzīmēja arī Toronto Wilket Creek parkā, vecskautiem, mūža roveriem un gaidai Zemenei Kīnai, Andrejam Kūlniekam, Viktoram Kūlniekam un Aldim Suksem iededzot svecītes un ugunsķurku.

Foto: Elvija Sebris

We acknowledge the financial support of the Government of Canada

Funded by the Government of Canada

Canada

Latviešu nedēļas laikraksts iznāk sestdienās.

**Izdevējs Amber Printers and Publishers Ltd. valdes priekšsēde
Skaidrīte Tērauds. Laikraksta atbildīgā redaktore Vita Gaiķe.**

Redakcija: 4 Credit Union Dr., Toronto, ON, Canada, M4A 2N8

Redakcijai tiesības manuskriptus īsināt. Neizlietotus materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniāliem parakstītos rakstos izteikti domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst redakcijas viedoklim. Redakcija anonīmas lasītāju vēstules neievieto; tās var parakstīt ar iniāliem vai pseudonimu, bet rakstītājam redakcijai jāuzrāda pilns vārds un adrese.

Abonēšanas maksa Kanadā 12 mēn. abonements \$ 195, ar pirmās klases pastu \$ 260. ASV - 12 mēn. abonements US \$ 215. Eiropā, Latvijā un citur - 12 mēn. abonements \$ 275.

Sludinājumu maksa:
1 cm vienā slejā - \$ 7.00
atkārtojot 3 reizes un vairāk, 25 % atlaide

Laikraksta abonēšana un sludinājumi - tel. 416-466-1514

Sludinājumu maksām Kanadā pieskaitāms 13 % HST

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiek atkārtots bez maksas. Redakcija neatbild par sludinājumos sniegt informāciju.

Lūkosim pēc tā, ko Dievs atklāj un dod
Mācītājs Ivars Gaide aicina ikvienu meklēt Betlemes gaismu

Un, redzi, zvaigzne, ko tie bija redzējuši austrumu zemē, gāja tiem pa priekšu, līdz nonāca un apstājās virs tās vietas, kur bija Bērns. Kad tie zvaigzni ieraudzīja, tos pārņēma vareni liels prieks. Iegājuši tajā namā, tie redzēja Bērnu kopā ar Mariju, viņa māti, un nokrituši ceļos tie viņu pielūdza. Tie atvēra savu dārgumu lādes un pienesa viņam dāvanas: zeltu, vīraku un mirres.

Mat. ev. 2:9-11

Nesen kā aizvadītā, 2020. gada, 21. decembrī bija izziņota iespēja skatīt reti redzamu debesu spīdekļu – planētu Saturna un Jupitera konstelāciju veidotu gaismas kūla parādību. Pēdējā reize šādai parādībai bijusi pirms apm. 800 gadiem. Bet, tāpēc ka tagad var notikums izrēķināt droši un precīzi pirms gadu simtiem, pat uz dienu, ir tikpat kā droši, ka kaut kas līdzīgs un vēl krāšņāks būs noticis pirms vairāk nekā 2000 gadiem, Austrumu zemes gudrājiem vai astrologiem, vai ķēniņiem rādot ceļu uz tālo Betlemi un atklājot tur notikušo.

Man ar skumjām jāziņo, ka, kaut gan centīgi debesīs skatījos vienu un otru dienu, tādu īpašu gaismu, bez pilsētas parastās, tur neieraudzīju. Manam skatienam debesīs tās bija aizsegta – debesis bez zvaigznēm. Bet skata vēršana, kaut miklās aizsegta debesis nebija veltīga, jo no tā radās šāda meditātīva dzeja: kas skan šādi:

*Lūkojam Betlemes
zvaigznes gaismu skatot
aizsegta debesis,
kā retu iespēju, svētumam
tuvāk būt pa gadsimtiem
reizi, debesu gaismekļi
vistuvāk satiekas, Dieva
nolūkam pakļaujas.
Kā gudrajiem, skats veras*

*pēc solītā, svētos rakstos
vēstītā.*

*Bet šai īpašā laikā redzam
debesi klātu it kā ar kādu
miglu blāvu,
kas Betleemes gaismas
alkušiem, vēl arvien liek
justies tālu tālu.
Cik vienkārši ir norādīt,
sludināt: lūk, cel skatu
augšup un redzi!
Bet grūti to piedzīvot,
saskaņāt, kad ar plīvuru savu
debesi sedzi.*

*Vai ticību ar skatu un gudrību
var pārbaudīt, pierādīt,
vai dzīves ceļam tā svētumu,
nozīmi var piešķirt un dot,
vai tā būs sevi un citus
ar ticības gaismu priecēt,
aplaimot?*

*Vai šai laikā debess nav at-
segta, jo dzīves rūpes aizklāj,
sedz – drūmumu daudz redz.
Varbūt, ir sāpes vai slimība,
kas liedz ticības gaismai
plūst.*

*Vai tā skumjā atmiņa,
liktenīga tikšanās, šķiršanās,
attālināšanās...*

*Meklē Betlemes gaismu,
kas apspīd ceļu, kam mērķis
sprausts,
Dieva lemts un rādīts,
mīlestības gaismas pašķirts,
svētīts, austs.*

*Pēc ceļa grūta, Viņš tevi tieši
tur sūta iekšā,
kur redzi šo Bērnū priekšā.*

Šis Svēto rakstu stāsts, gadu simteņu atcerēts un iztēlots daudzu ticīgo dzīvēs ir veidojies par stāstu, kas uzrunā, aicina, ved un aizved pie nozīmīga dzīves mērķa, tāda, kas vieno pāri attālumiem, daudzgrūtībām, dažādām kultūrām un reliģijām. Tas nav tikai gandrīz neticams Bībeles stāsts: ar to saistīta arī astronomija un tie, kas tajos senos laikos tika dēvēti par debesu vērotājiem – gudrajiem.

Daudz par to ticis runāts.

minēts, it kā zvaigznēs lasīts... Pats esmu to sludinājis, klausīties, par to lasījis. Bet neviens teologs vai garīdznieks mani nav tā uzrunājis, pārliecinājis, devis vairāk ticības, kā izcilais latviešu Minesotas universitātes astronomijas profesors Kārlis Kaufmanis (1910 – 2003), kas Betlemes zvaigznes fainomenam veltījis lielu daļu savu astronoma studiju laika un kļuva slavens ar saviem slēdzieniem, izteiktiem apm. 1000 lekcijās par Betlemes zvaigzni vai planētu Jupitera (Ķēniņa zvaigznes) un Saturna (vai Mesijas zvaigznes) konjunkciju, kas, iespējams, notika 7. gadā pirms Kristus. Gan pēdējie pētījumi norāda uz 9 mēnešu laika posmu no 3. g. augusta līdz 2. g. jūnijam pirms Kristus, un par ilgstošu parādību.

Tikai nesen klausījies laikam vienīgo prof. Kārļa Kaufmaņa lekciju ierakstu no kādas no šīm lekcijām. Viņš to darījis pārliecinoši, aizrautīgi, kā labākais garīdznieks sakot ticības vārdus. Paldies par tik lielu devumu, kas stiprina ticību daudziem jo daudziem! Lai Dievs dot neaizmirst, bet atcerēties un dot tālāk.

Pa svētkiem arī atklājām jau pazītus, bet tomēr neiepazītus citus garīgus tuviniekus. Atklājām viņu centienus tuvoties un iepriecināt citus pastorāli un mūzikāli. Saņēmām ieteikumus,

(Turpinājums 15. lpp.)

Lasītāju
vēstules

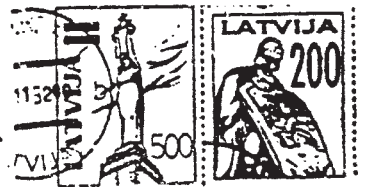
NESKAIDRĪBAS VAKCINĀCIJAS FRONTĒ

Vēl vecajā gadā, kad katra Baltijas valsts bija no ES saņēmusi 9750 vakcīnu devu, atļāvos piezvanīt Cēsu un Vidzemes laikraksta DRUVA redaktorei un pajautāt - kad laikrakstā gaidāms skaidrojums par pretpotēm. Man par lielu izbrīnu, redaktore atbildēja, ka visi infektologi atsakot, aizbildinoties ar aizņemtību.

Domāju, ka 6. janvāra vakarā tālrādī Veselības ministrijas (VM) organizētā telekonference viesīs kādu skaidrību. Nekā!

Ministrijas speciālistes skaidrojumu fonā pavadīja tik skaļa gaļas dēlīša klaudzēšana, ka konferences vadītājs viņas datoru pēc 10 minūtēm atslēdza. Te, lūk, viskrāšņākā veidā izpaudās mūsu valsts attālinātā vadīšana.

Sadzīvē mēs daudzkārt pārmetam, ka Briseles ierēdņi mums daudz ko uzspiež. Šoreiz es viņus gribu uzteikt par savlaicīgu rīcību, jau pagājušā gada augustā iepērkot vēl negatavās vakcīnas (tikai balstoties uz firmu aprakstiem). Normālos apstākļos tām ir jāiziet vismaz 3 triju gadu pārbaudes ilgums, lai Eiropas zāļu aģentūra (EZA) jaunizgudojumu reģistrētu. Uzskatāms piemērs - EZA tikko reģistrēja ASV izmēģināto vakcīnu "Moderna". Tiesa, šo pretpoti pārsteigusi sensācija. Proti, kāds firmas darbinieks atslēdzis strāvu ledusskapim, kuŗā glabājušās 50 ampulas. Pie aizturēšanas viņš policijai paskaidrojis, ka to darījis cilvēku labā, jo pretpote ie-

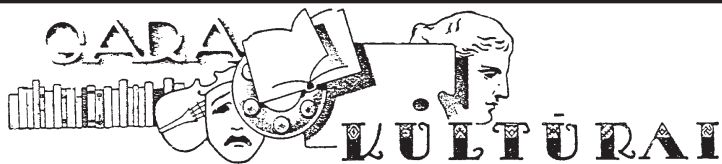

tekmējot cilvēka DNS.

Daļa taisnības varētu arī būt, jo patiešām medikaments nav izturējis laika pārbaudi (3 gadi). Varbūt tas arī viens no iemesliem, kāpēc “guru” nesteidzas ar intervijām. Šobrīd neviens nespēj pateikt - cik ilgi cilvēka organismā saglabāsies potēšanas rezultātā iegūtās antivielas, t.i., pēc cik ilga laika jāveic atkārtota potēšanās. Firmas arī nepaskaidro, kādā ceļā iegūta vakcīna, aizbīdinoties ar komercnoslēpumu. Pētot interneta resursus (kuŗi nav atjaunināti kopš 2020. g. jūlija), noskaidroju, ka pastāv divi veidi t.s. “dzīvās”, kur pacientam iešpicē nelielu devu vīrusa. Tās saucamās “nedzīvās” satur ķīmiju un vēl kaut ko, par ko skaļi nerunā. Tā varētu būt viela (pieņēmums mans), kas iedarbojas uz vīrusa ģenētiku. Tas, manuprāt, biedē cilvēkus. Tikai daži piemēri. Francijas prezidents Makrons savā Jaungada uzrunā “žēlojās”, ka četri no desmit francūžiem atsakās no potes. Līdz Jaungadam poti saņēmušo skaits Francijā 516.

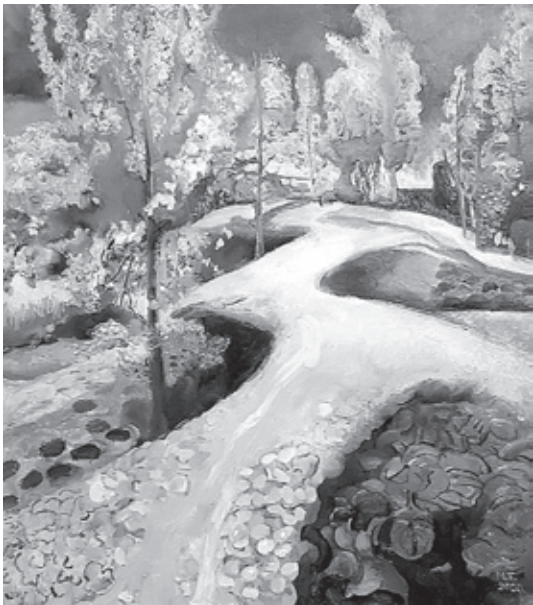
Latvijā nav labāk. Daugavpils slimnīcā tikai katrs desmitais darbinieks ir gatavs pieņemt vakcīnu. Vidzemes augstskolas rektora G. Krūmiņa veiktais pētījums parāda, ka 30% Latvijas iedzīvotāju vakcinēšanos atbalsta, tikpat pret. Atlikušie neizlēmīgi 40% būs tie, kas noteiks, vai Latvijā turpināsies neziņa, vai mēs kļūsim imūndroša sabiedrība. Lai to sasniegtu, pēc speciālistu atzinuma aizsargpoti saņēmušo skaitam jāsasniedz 70...75 %, bet daži saka, ka C-19 gadījumā potēto skaitam pat 85 %.

(Turpinājums 15. lpp.)

Skaistuma un miera ilūziju zemē

Divus mēnešus 2020. gada nogalē un 2021. gada sākumā Jelgavas Svētās Trīsvienības baznīcas tornī viesojas Maija Nora Tabaka ar savu gleznu izstādi “Dzimusi Jelgavā”. Nosaukums nav maldīgs – māksliniece patiesi ir dzimusi šajā pilsētā vēl pēdējā miera gadā pirms Otrā pasaules kara. Tēvs bija inženieris, pilsētā labi zināms cilvēks, turīgs un izglītots, māte slavējās kā augstas klases modiste. Bet sākās karš, Tabaku ģimenei piespiedu kārtā nācās pamest Jelgavu. Tas noteica arī Tabakas tālāko dzīvi. Pēc daudziem gadiem māksliniece atzinās: “Daudzkārt esmu domājusi, kāda būtu mana dzīve, ja Latvijā viss palicis, kā tolaik bija. Iespējams, ka es nebūtu māksliniece, bet kā bagātnieku

Maija Nora Tabaka. Dārzs. 2015.

bērns aizietu pa citu līniju.”

Tāču notika tā, kā tas notika, un Maija Nora Tabaka kļuva daudzu iecienīta, atzīsim, arī apskausta un pretrunīgi vērtēta gleznotāja. Dzīve viņai nav bijusi ziediem klāta, bet krietni vien vēju un negaisu

svaidīta un pērta, tādēļ ir ar spēcīgu raksturu un augstu pašapziņu. Galerijas “Daugava” vadītājas Andas Treijas iecerētais, pamatīgi uzrakstītais un bagātīgi iekārtotais albums, kas dienasgaismu ieraudzīja 2018. gadā, jaunākām paaudzēm atgādina par viņas daiļrades posmu pirms gadiem četrdesmit piecdesmit, kad skatītājus apbūra “Kāzas Rundālē”, Tatjanas Bēmas un Tatjanas Sutas portrets, mazliet mistiskais “Rīts mežā”, tāpat Rietumberlīnes cikls. Šīs lielās kompozīcijas vēlāk nomainīja cita stila darbi, kuŗos māksliniece arvien vairāk ļāvās fantāzijas ierosinātām temām un krāsu priekam.

Patlaban Jelgavā skatāmas 14 pēdējo gadu gleznas, kuŗās viņa mūs iztēlē aizved te pie Zvārtes ieža, kuŗas krastos divas meitenītes sastapušas papagaiļus, te esam kādā senā pilsētā ar statujām centrā, kas mums atgādina par Eiropas pielūgsmi, vai ostā, kuŗā elegantas dāmas priekšā nometies senlaicīgā tērpā ģērbies pielūdzejis un senu dienu cepurē

Maija Nora Tabaka. Meitenes ar papagaiļiem. 2013.

ar greznām spalvām. Turpat kaut kur eksotiskos dārzos ar kaktusiem un pēc franču modes apgrieztiem krūmājiem un kokiem pie eleganta galdiņa malko kafiju divas lepnas daiļavas un izbauda sarunu gurdenumu. Kaut kur savu jubileju krāšņā lielveikala atmosfairā svin pavisam jauns puikiņš.

Pēdējā laikā Maija Nora Tabaka glezno darbus bez cilvēkiem. Jelgavā tāds ir šīgada “Dārzs” vai iekšpagalms, kas ir īpaši izceļams. Tajā lielu gleznas laukumu aizņem ģeometriskas sienas, kas veido koridoru un kas ved dziļumā, bet tur pašā galā rodams neliels dārza stūrītis. Nekas no bijušā greznuma, krāsu uguņošanas.

It kā iestājies miers pēc dzīves ņirboņas.

Mākslinieces darbi jau no laika gala izceļas ar harmonijas izcēlumu, ar dzīvesprieku, plaši mutuļojošu fantāziju, kas skatītāju aicina ienirt viņas iedomu valstībā, kuŗā valda prieks, miers, garīgs līdzsvars un saule cauru diennakti. Tā ir sapņu zeme, kas varbūt šobrīd, kad pasaulē ir tik daudz drāmatiskā, traģiskā, kad cilvēkiem pietrūkst dvēseliska līdzsvara un kad viņi neprot atrast sevī un apkārtnē spēku, lai pastāvētu, lai uzmundrinātu sevi, līdzsvarotu savu garīgo pasauli, ir nepieciešama Maijas Noras Tabakas skaistuma piesātināta māksla.●

Māris Brancis

Maijas Noras Tabakas izstāde Jelgavas Svētās Trīsvienības baznīcas tornī.

Klusas skumjas, sarkasms un noslēpumi

Haralda Matuļa dzejprozas krājums “Eksistenciālisms” izdots vecajā drukā

(Ism.lv) Ceļu pie lasītājiem sācis Latvijas Literatūras gada balvas laureāta Haralda Matuļa dzejprozas krājums “Eksistenciālisms”, informēja biedrības “Ascendum” pārstāvji.

Izdevēji atzīmēja, ka krājums domāts plašai auditorijai: visiem, ko nomāc dzīves neskaidrība, tiem, kas ir nelai-

mīgi, kas piedzīvojuši šaubas par dzīves jēgu, pusmūža cilvēkiem pirms un pēc 35 gadu vecuma, dzejniekiem.

Kabatas formāta krājums, ko, grāmatas izdevēju vārdiem, ērti turēt gan pie gultas, gan vājuma brīžos spiest pie krūts, sešās nodaļās risina lielos dzīves jautājumus, uz kuŗiem visi meklē atbildes, bet saņem – mierinājumu. Kā savā grāmatā atzīst Matulis – “jo grūti ir nekur nenokļūt, ja kopā ar pārējiem ceļā dodies”.

Grāmatas redaktors Dens Dimiņš, raksturojot krājumu, norādīja: “Haralda Matuļa dzejprozas grāmata “Eksistenciālisms” atspoguļo dažādus esības posmus jaunu cilvēku dzīves ceļā – mulsu ieskatīšanos, atklāsmīgas, intīmas bailes un bažas gan iegūt,

gan zaudēt palaikam uznākošu dezorientāciju, jutoņu par visa netveramību un nenoturību.

Mēs tiekam provocēti un mudināti uz prātošanu par to, kas ir cilvēks. Kā dzīvot, lai viņš būtu kas vairāk par netiklu, skaudīgu, ļaundabīgu un caur to skumju dzīvnieku? Kā saglabāt labvēlību, dāsnumu un prieku?”

Grāmatas dizainu veidojis godalgotais grāmatu mākslinieks Aleksejs Muraško, ar ko Matulis iepriekš sadarbojies savā debijas grāmatā “Vidusšķiras problēmas”. Muraško atzina, ka atkārtotā sadarbība ar Matuli bijusi ļoti auglīga: “Grāmatas tēls atnāca, tiklīdz es dzirdēju Haralda ideju, kas vienlaikus bija ambicioza, bet pieklusināta. Es uzreiz sapratu, ka tā ir nopietna lieta.”

“Šī ļoti daudzslāņaina grāmata, kas ne uz vienu neatstās

viennozīmīgu iespaidu. Tā dod telpu klusām skumjām, sarkasmam, mīklām un noslēpumiem. Un tikai no lasītāja atkarīgs, cik dziļi viņš vēlas iegrimt šajos slāņos,” piebilda Muraško.

Izdevuma noformējumā izmantota vecā druka. Palīdzību ar tekstiem vecajā drukā sniedza literātūrzinātnieks Pauls Daija, tekstu korrektūru nodrošināja Aija Andersone. Grāmata izdota ar Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstu.

Haralds Matulis ir rakst-

nieks, publicists un tulkotājs. Studējis filozofiju, kā arī sociālo un kultūras antropoloģiju Latvijas Universitātē. Tulkojis, rakstījis un izvērtējis dažādus daļlīteratūras tekstus. Tulkojis Džonatana Kalera grāmatu “Literatūras teorija: ļoti saistošs ievads”, Viljama S. Kārtera grāmatu “Iemīlējies Prusts”, Daniila Harmsa “Prozas izlasi” un citus darbus. Viņa īsprozas krājums “Vidusšķiras problēmas” 2019. gadā saņēma Latvijas Literatūras gada balvu par spilgtāko debiju.●

Kādreizējā ministre kļūst par Starptautiskās Šacha federācijas rīkotājdirektori

(LETA) Saeimas deputāte Dana Reizniece-Ozola (LZS) noliks mandātu, kļūstot par Starptautiskās Šacha federācijas (FIDE) rīkotājdirektori un valdes priekšsēdētāja vietneci.

Deputāte savā “Facebook”

kontā paziņojusi, ka jaunais gads viņas dzīvē nesis lielas pārmaiņas, jo viņa piekritusi piedāvājumam ieņemt FIDE rīkotājdirektores un valdes priekšsēdētāja vietnieces amatu. “FIDE sporta veida attīstībai apvieno 190 valstis, to federācijas un desmitiem miljonu sportistu. Tā ir lielākā un ietekmīgākā šacha organizācija pasaulē,” norāda Reizniece-Ozola.

“Šis piedāvājums ir ļoti augsts novērtējums ne tikai man personiski, bet arī Latvijai un mūsu valsts šacha tradīcijām. FIDE rīkotājdirektors amats ir viens no augstākajiem, kāds Latvijai bijis kādā no starptautiskām sporta organizācijām. Tā ir lieliska iespēja nest Latvijas sporta vārdu pasaulē,” pauž Reizniece-Ozola.

Deputāte raksta, ka pateicas vēlētājiem par uzticību un atbalstu, kas ļāvis paveikt Latvijai nozīmīgas lietas, piemēram, atvērt gāzes tirgu, pasargāt cilvēkus no ātro kredītu jūga, ieviest 0% uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) likmi reinvestētajai peļņai, mazināt ēnu ekonomiku. “Ar pilnu atdevi esmu strādājusi gan valdībā, gan Saeimā, pozīcijā un opozīcijā,” uzskata Reizniece-Ozola.

Viņa norāda, ka turpinās būt Latvijas Zemnieku savienības

Dana Reizniece-Ozola bijusi ne tikai ekonomikas un finanču ministre, bet arī Latvijas un Eiropas čempione šachā.

biedre un atbalstīs labas pārmaiņas partijā.

“FIDE darbā pienākumu būs daudz, bet prieks, ka tas neprasa aizbraukt no Latvijas. Tāpēc zinu, ka saikne ar domubiedriem un draugiem saglabāsies cieša,” pauž Reizniece-Ozola.

Kā liecina LETA archīvs, Reizniece-Ozola 2010. gada oktobrī ievēlēta 10. Saeimā no Zaļo un zemnieku savienības saraksta. Viņa bijusi ekonomikas ministres amatā Laimdotas Straujumas (V) valdībā, apstiprināta finanču ministres amatā Māra Kučinska (LZS) valdībā.

Reizniece-Ozola 15 gadu vecumā pirmo reizi kļuva par Latvijas čempioni šachā starp pieaugušām sievietēm, pēc tam trīs reizes pēc kārtas atkārtojusi šo panākumu, būdama čempione laika posmā no 1998. līdz 2001. gadam. 1998. gadā U-18 vecuma grupā izcīnījusi Eiropas čempiones titulu (gadu vēlāk šo panākumu atkārtot) un otru vietu pasaules čempionātā. 2001. gadā kļuvusi par lielmeistari, 2002. gadā uzvarējusi Paula Keresa memoriālā Tallinā. Pārstāvējusi Latvijas izlasi piecās Pasaules šacha olimpiādēs.

2018. gada oktobrī ievēlēta par Eiropas Šacha savienības viceprezidenti. ●

Latvijā dīkstāves pabalstos un algu subsīdijās kopumā izmaksāti 9,28 miljonu eiro

(LETA) Valsts ieņēmumu dienests (VID) no 1. decembra līdz 29. decembrim izmaksājis dīkstāves pabalstus un algu subsīdijas kopumā 9,282,644 eiro apmērā, informēja VID pārstāvji.

Pēc 5214 uzņēmumu iesniegumiem izmaksāti 21,256 dīkstāves pabalsti darbiniekiem kopumā 5,925,466 eiro apmērā un 10,698 algu subsīdijas kopumā 2,334,864 eiro apmērā.

Savukārt pēc 2983 pašnodarbināto personu iesniegumiem

izmaksāti dīkstāves pabalsti kopumā 806,765 eiro apmērā un 743 patentmaksātājiem izmaksāti dīkstāves pabalsti kopumā 215,549 eiro apmērā.

VID atgādina, ka joprojām ir spēkā arī virkne atbalsta pasākumu nodokļu jomā, kas stājās spēkā martā, pirmās ārkārtējās situācijas laikā, piemēram, nodokļu samaksas termiņa pagarināšana līdz trim gadiem, ātrāka pievienotās vērtības nodokļa (PVN) pārmaksas atmaksa, iespēja nemaksāt iedzīvotāju ienākuma

Sajūta kā karalaukā

Veselības ministra amatā ievēlē Danielu Pavļutu

(LETA) Saeima 7. janvārī veselības ministra amatā ievēlēja Saeimas deputātu Danielu Pavļutu (AP).

Par partiju apvienības “Attīstībai/Par!” (AP) Saeimas frakcijas vadītāja Pavļuta iecelšanu ministra amatā nobalsoja 61 deputāts, trīs balsoja pret, savukārt 32 parlamentārieši balsojumā nepiedalījās.

Ministru prezidents Krišjānis Kariņš (JV) puda pārliecību, ka Pavļuts ir gatavs sākt darbu veselības ministra amatā. **Ministra prioritātes saskan ar premjēra viedokli - valstij jāmeklē iespējas būt proaktīvākai un kā galveno uzdevumu izvirzīt skaidru un ātru vakcinācijas procesu.** Ministram labi jākomunicē ar savu ministriju, nozari un skaidri jāpauž, jāaiestāvs un jāskaidro viedoklis plašākai sabiedrībai.

“Pavļuts nesāk no nulles, bet ar lielu pieredzi. Tiem, kas jautātu, vai šādā amatā jāvirza kāds, kas nav veselības nozares speciālists, jāatceras, ka ministrs ir politiska figūra, kas vada nozari politiskā līmenī. Veselības ministrijā ir daudz kvalificētu speciālistu, bet ministra uzdevums ir virzīt šos speciālistus kādā virzienā,” teica Kariņš.

Pavļuts atzina, ka patlaban viņam ir līdzīga sajūta, it kā viņš gatavotos aiziet kaļā. “Valstī ir šausmīga situācija, mirst cilvēki, esam pandēmijas sliktākajā punktā līdz šim,” situāciju vērtēja politiķis. Pavļuts uzsvēra, ka mediķi ir Covid-19 pandēmijas epicentrā, pateicoties visiem

Veselības amatu pildīt uzņēmies Daniels Pavļuts (“Attīstībai/Par!”).

mediķiem, kuŗi “uz spēku izsīkšanas robežas cīnās par ikvienu no mums”. **Viņš solīja atbalstu mediķiem, uzsverot, ka tiksies ar mediķu organizācijām, lai apstiprinātu nemainīgu kursu veselības jomā.** Pavļuts uzsvēra, ka dialogs ar nozari būs viņa ikdiena, kuŗas sastāvdaļa būs arī komunikācija ar sabiedrību, solot, ka tā būs atklāta par to, ko zinām, un to, ko nezinām.

Pavļuts uzskata, ka Latvijai jāvirzās uz visiem cilvēkiem pieejamu veselības aprūpi, jo šī sistēma nedrīkst būt atkarīga no cilvēku ienākumiem un atrašanās vietas. **Viņš atzina, ka pandēmija ir padziļinājusi nevienlīdzību Latvijas sabiedrībā.**

“Mana galvenā prioritāte būs vakcinācijas tempa kāpināšana. Vakcinācija ir mūsu gaisma tuneļa galā. Liels paldies Ilzei Viņķelei, kuŗa,

manuprāt, bija izcila ministre. Turpināšu Ilzes darbu, un viņas kurss nemainīsies,” uzsvēra Pavļuts.

Pavļuts, sevi dēvējot kā Covid-19 laika ministru, solīja strādāt arī pie citiem nozarei svarīgiem jautājumiem, piemēram, mediķu algām un slimnīcu reformas.

Pavļuts savulaik jau ir strādājis Ministru kabinetā - 2011. gadā viņš ieņēma ekonomikas ministra amatu Valda Dombrovska (JV) valdībā, bet 2013. gadā kļuvis arī par vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra pienākumu izpildītāju. Ministra amatu Pavļuts zaudēja 2013. gada decembrī, Dombrovskim pēc Zolitūdes traģēdijas atkāpjoties no premjēra amata.

2014. gadā Pavļuts kļuva par Reformu partija biedru, bet vēlāk - par tās valdes locekli. Savukārt 2017. gadā bijis viens no politiskās partijas “Kustība “Par!”” dibinātājiem, kļūstot arī par šī politiskā spēka priekšsēdētāju. 2018. gadā politiķis kandidējis 13. Saeimas vēlēšanās no “Attīstībai/Par!” saraksta un tika ievēlēts parlamentā.

Saskaņā ar aģentūras LETA archīvu, Pavļuts 2007. gadā absolvējis Hārvarda universitātes Kenedija Valdības skolu, saņemot sabiedrības vadības maģistra gradu. No 2003. līdz 2006. gadam Pavļuts ir bijis Kultūras ministrijas Valsts sekretārs, bet 2008.-2010. gadā bijis Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras valdes loceklis un stratēģijas direktors. ●

Aizsardzības nozare uzsākusi militārās medicīnas apakšvienību izveidi

Saskaņā ar apstiprināto Nacionālo bruņoto spēku Medicīniskā nodrošinājuma koncepciju aizsardzības nozare turpina militārās medicīnas kapacitātes stiprināšanu un uzsākusi izvēršamu militārās medicīnas apakšvienību izveidi, lai radītu papildu iespējas sniegt medicīnisko palīdzību gan militāras, gan civilās krīzes situācijās.

nodokļa avansa maksājumus un citi.

No ārkārtējās situācijas pirmās dienas, 9. novembra, uzņēmējiem pieejams atbalsts to dīkstāvē esošajiem darbiniekiem, kā arī algas subsīdija tiem darbiniekiem, kas valstī noteikto ierobežojumu dēļ strādā nepilnu darba laiku. Savukārt pašnodarbinātajiem un patentmaksas maksātājiem pieejams atbalsts par dīkstāvi. ●

“Covid-19 pandēmija ir norādījusi uz nepieciešamību stiprināt arī militārās medicīnas kapacitāti. Militārās medicīnas apakšvienības varēs sniegt medicīnisko palīdzību iedzīvotājiem arī gadījumos, ja piemēram, civila krīze būs izraisījusi veselības aprūpes sistēmas pārslodzi. Tāpat militārās medicīnas apakšvienības varēs nodrošināt neatliekamo medicīnisko un ķirurģisko palīdzību cietušajiem potenciālas militārās vai citas civilās krīzes situācijās,” skaidro aizsardzības ministrs Artis Pabriks.

Militārās medicīnas apakšvienību darbību varēs izvērst jebkuŗā Latvijas vietā, un tās nodrošinās cietušo vai slimnieku pagaidu izvietošanu un neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu.

Izvēršamo militārās medicīnas apakšvienību attīstība ir ilgtermiņa projekts, kuŗa īste-

nošanai Nacionālie bruņotie spēki iegādāsies nepieciešamo medicīnas aprīkojumu un piesaistīs ārstniecības personālu.

Militārās medicīnas apakšvienības veidos kvalificētas ārstniecības personas, kuŗas jau strādā bruņoto spēku vienību ārstniecības iestādēs un tās kuŗas strādā civilajās ārstniecības iestādēs un dienē Zemessardzē.

Dienestu Zemessardzē un darbu militārās medicīnas apakšvienībā ārstniecības personāls varēs apvienot ar civilo profesionālo karjēru medicīnā, vienlaikus apgūstot militārās iemaņas, stiprinot savu gatavību reaģēt valsts apdraudējuma gadījumā un sniedzot neatsveramu ieguldījumu valsts aizsardzībā krīzes situācijās. ●

Vita Briže
AM Militāri publisko attiecību departaments

Draudzēšanās ar profesoru Balabkinu

Jānis Liepiņš cildina profesora darba spējas

Vilnis Zaļkalns savā apgādā Memento bija apņēmis izdot Daugavas Vanagu Centrālās valdes veidotu grāmatu “Okupācijas varu nodarītie postījumi Latvijā 1940-1990”, par kuŗas galveno atbildētāju un rakstu sakopotāju rūpīgi bija strādājis vēsturnieks Tadeušs Puisāns, priekšvārdus rakstījis Jānis Mežaks. Vilnis Zaļkalns man lūdza uzņemties tādas kā redaktora funkcijas, lai daudzo autoru stils puslīdz vienādotos. Ne gluži visus rakstus, tomēr lielāko daļu tiku rediģējis. Starp rediģējamiem rakstiem bija arī profesora Nikolaja Balabkina raksts. Tajā pēc mana ieskata bija dažs oficiālā izdevumā nevēlams vārds, ko lūkoju aizvietot.

Grāmatas tapšanas noslēgumā profesors Balabkins bija ieradies Rīgā – arī tādēļ, ka viņam kā Latvijas Zinātņu akadēmijas ārzemju loceklim bija daži pienākumi akadēmijas prezidijā. Zaļkalns man deva ziņu, ka profesors ir apmeties viesnīcā Radi un draugi, un lūdza, lai es ar profesoru satiekos. Kafējnīcā tikām iepazīstināti, un, saprotams, pirmās runas bija par rakstu tā dēvētajā “Melnajā grāmatā”. Sacīju, ka esmu labojis tos teikumus, kuŗos profesors lietojis stila pārspīlējumus no pašpuiku leksikas. “Ai, cik jauki būtu, ja ar atsevišķiem

vārdiem varētu likt laikam atgriezties pašpuikas vecumā! Īsts pašpuika gan es nevarēju būt sava sabiedriskā stāvokļa dēļ, un arī Valerija Seile, kas sākumā bija mana audzinātāja, stingri vēroja manu uzvedību.” Tā profesors Balabkins atsaucās uz redakcijas uzbrukumam, un uzreiz mūsu starpā veidojās abpusējas simpatijas, kas pakāpeniski kāpinājās, līdz profesors mani ieaicināja vairākas nedēļas pavadīt viņa Betlehemas namā Pensilvānijas pavalstī. Profesors tikko bija kļuvis par Līhaijas (Lehigh) Universitātes emeritētu zinātnieku, saglabājot kopā ar kollēgu darba telpu augstskolā.

Profesora mūža ieska bija monografijas. To sacerēšanai viņš nemitīgi strādāja mājās vai bieži arī universitātē. Viņa angļu stila māja bija ērta īpašniekiem un ērta ciemiņiem. Es man piešķirtajā trešajā stāvā jutos gluži kā karaļa padomnieks. Profesora dzīvesbiedre Gledisa bija ārste slimnīcā un mājās pārradās vēlā pēcpusdienā.

Man ierodoties Betlehemā, profesors strādāja pie jauna darba par tautsaimnieku Gustavu Šmolleru, jebšu par šo zinātnieku jau bija vairākkārt rakstījis. Manā lūkojumā no daudzajiem profesora Balabkina darbiem nozīmīgākais izdevums ir “Tautsaimnieka atziņu ceļš”. To Rīgā izdeva apgāds Treji Deviņi, piedaloties apgādam Memento. “Tautsaimnieka atziņu ceļš” iznāca 2002. gadā. Grāmatas reprezentācija Latvijas Universitātes Akadēmiskās bibliotēkas zālē izvērtās par profesora Balabkina triumfālu atgriešanos Latvijā. Misiņa bibliotēkas darbinieces, ar ko profesors Balabkins bija sadarbojies, grāmatai topot, tika raizējušās par grāmatas atvēršanas svinībām atbilstošu programmu, par kuŗas galveno personu kļuva Dailes teātra izcilā aktrise Dina Kuple. Pienācīgi sveicinājusi profesoru, aktrise deklamēja grāmatas autoram tuvu dzejnieku dzejoļus. Teodors Štorms, Rainis un Andrejs Eglītis bija dzejoļu kopas kodols. Profesors par aktrises veltījumu viņam bija aizkustināts līdz asarām. Pilnā zāle abus sumināja cēlā dzībā.

Par savas Betlehemas mājas lielāko vērtību profesors Balabkins uzskatīja divas Kārļa Miesnieka gleznas, ko pats

mākslinieks savulaik sūtījis. Gleznu bijis vairāk, bet pāris Miesnieka darbu Balabkins uzdāvinājis Jānim Stradiņam. Pie Miesnieka gleznām profesors man izstāstīja savas pirmās laulības traģisko iznākumu. Profesors Balabkins bija bijis precēts ar rakstnieka Jonāsa Miesnieka meitu Gundegu, kam visai drīz atklājušās psīches sistēmiskas kaites sindromi. Kādā kāpinātas depresijas brīdī Gundega izdarījusi pašnāvību. Ar Jonāsu Miesnieku saglabājušās ļoti labas attiecības, bet Gundegas māte, kas Balabkinu nav ieredzējusi jau sākumā, kļuvusi izteikti nelabvēlīga. Jonāsu Miesnieku profesors Balabkins man rādīja Filadelfijā, kur Brīvo latvju biedrības telpās stāvēja rakstnieka bronzas krūstēls. Profesors uz Filadelfiju devās tāpēc, ka viņam biedrībā bija paredzēta neliela uzstāšanās.

Līhaijas Universitātes iepazīšana profesora Balabkina vadībā bija pamatīga. Tiku aicināts pat noklausīties lekciju, ko mācītspēkiem lasīja kāds sociālās psiholoģijas speciālists. Mani iesaistīja arī dažās mācītspēku sadzīvīskās akcijās. Pēc profesora Balabkina ieteikuma uzkāpu augstskolas skatu paviljonā, lai, kā profesors sacīja, redzētu Apaļu kalnu mežaino varenību. Vēl dižākus mežus profesors rādīja savā vasaras mītnē La-

Profesors Nikolajs Balabkins.

portā. Tiku pat biedēts ar lāčiem, vilkiem, milzu čūskām, bet redzēju gan tikai vienu stirnu un vairākus burundukus profesora vasaras mītnes skrajajā meža stūrī. Citi meža zvēri man nerādījās.

Būdams starpnieks profesora Balabkina vajadzībai iegūt literāros avotus Misiņa bibliotēkā, varu nojaust, ka jaunās monografijas galvenais temats varētu būt: kā tautsaimniecības stāvoklis determinē badu un nabadzību. Profesora darba spējas ir apbrīnojamas. Viņa optimisms liek mums turēties stingri sērgu un neveiksmju laikā. Viņa labvēlība pret katru pozitīvu norisi liek mums sevi atzīt par skolniekiem, kam tiek sniegta priekšzīmīga un vajadzīga skola.●

Jānis Liepiņš

Nakts jau nav tikai gulēšanai

Serijā “Bez bailīgie” iznācis Valentīnes Lasmanes dzīvesstāsts

Ar šo grāmatu Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts, Latvijas Mutvārdu vēstures pētnieku asociācija “Dzīvesstāsts” un apgāds “Mansards” aizsāk mutvārdu vēstures seriju “Bez bailīgie” – par Latvijas valsts vienaudžiem, kuŗi riskēja ar dzīvību, lai Otra pasaules kara beigās glābtu cilvēkus no atkārtotas padomju okupācijas. Literātūrkritiķes un bibliografe Valentīnes Lasmanes (1916–2018) dzīvesstāsts Gaita Grūtupa literārajā apdarē izdots grāmatā “Nakts jau nav tikai gulēšanai”.

Literātūrkritiķe un bibliografe, pretošanās kustības dalībniece Valentīne Lasmane mūžībā devās 102 gadu vecumā.

Valentīne Lasmane 1939. gadā. Foto no privāta archīva

Valentīne Lasmane ir viena no bezbailīgajiem, kuŗi Otra pasaules kara noslēgumā organizēja bēgļu laivas uz Zviedriju. Jaunībā viņa bieži pārdzīvojusi bailes un mācījusies tās pārvarēt. Bailes atkāpās īstu briesmu priekšā, un viņas rīcība Valentīni piepūcē nacionālās pretestības kustības klusajiem varoņiem.

Dzimusi Ukrainā, viņas tēvs ir latvietis, māte –ukrainiete. Kad Valentīnei aprit

pieci gadi, ģimene pārceļas uz Latviju. Gaŗajā mūžā strādājusi par redaktori ziņu aģentūrā “Leta”, bijusi latviešu valodas skolotāja Malnavas lauksaimniecības vidusskolā, arī žēlsirdīgā māsa. 1944. gadā ar vienu no pēdējām laivām Valentīne bēg uz Zviedriju, kur strādā par krievu valodas docētāju, latviešu valodas skolotāju un bibliotēkāri.

Trimdā rakstījusi recenzijas, sastādījusi grāmatu “Larobok i lettiska” (“Latviešu valodas mācība zviedru valodas pratējiem”, 1980). 1990. gadā iznācis viņas atmiņu un interviju krājums “Pāri jūrai”, 1993. gadā “Latviešu-zviedru sarunu valodas vārdnīca” (kopā ar H. Sellebranti).

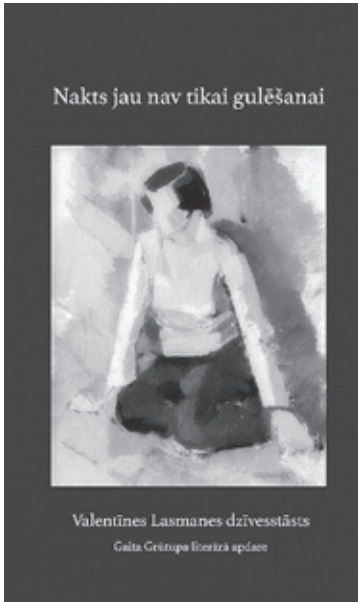
Valentīne Lasmane bijusi aktīva politiešlodzīto aizstāvības akciju organizatore Rietumos. Apbalvota ar Triju Zvaigžņu ordeni.

Grāmatas lasītāji sastapsies ar Valentīnes Lasmanes stāstu pirmajā personā, aptveŗot laiku no bērnības līdz 2008. gadam. Grāmatas sastādītājs

un intervētājs Gaitis Grūtups darbu pie grāmatas uzsāka 2016. gadā, kad Valentīnei Lasmanei bija 100. Līdz 2018. gada nogalei neskaitāmas stundas pavadītas telefonsarunās. Stāsts ir pašas Valentīnes Lasmanes rediģēts un pārlasīts. Sagaidījusi Latvijas simtgadi, Valentīne 102 gadu vecumā dodas mūžībā, un grāmatas noslēgums lasāms trešajā personā.

“Sava dzīves uzdevuma meklējumi iesaista Valentīni attiecībās ar daudziem cilvēkiem. Viņa ir sabiedriskā, aizvien līdzās ir cilvēki no dažādām grupām un interešu kopībām. Attiecības ir ilgstošas: gan ar bijušajiem Malnavas lauksaimniecības skolas audzēkņiem, gan pārcēlājiem un cilvēkiem no tās pašas laivas “Zvejnieks”, ar kuŗu viņa sasniedza Gotlandes krastu, gan Latviešu ģimnazijas audzēkņiem Minsterē un protesta demonstrāciju dalībniekiem. Dažādi formālie un neformālie grupējumi atgādina par latviešu sabiedrības neviendabīgo raksturu Zviedrijā un Latvijā.” (No Māras Zirņītes pēcvārda)

Valentīnes stāstu papildina

fotoliecības, vēsturisko kontekstu skaidrojošas atsaucē un plašs personu rādītājs. Grāmatas zinātniskie redaktori: Aija Priedīte, Kaspars Zellis, literārā redaktore Indra Orleja, redaktore Māra Zirņīte. Uz grāmatas vāka – autore dzīvesbiedra Alberta Lasmaņa gleznas reprodukcija.

Serijas “Bez bailīgie” izdevums “Nakts jau nav tikai gulēšanai” atrodams apgādā “Mansards” un lielākajās grāmatnīcās, kā arī bibliotēkās.●

Arvis Ostrovskis
apgāds ”Mansards”

Neraudi, ja nepārnākšu

(Turpinājums no 1. lpp.)

Tā diennaktīm turpinājām dežūrēt, turpat nosnaudām, nāca cilvēki un arī atpūtās. Beigās sapratām, ka ilgi tādā režīmā neizturēsim, un sākām dežūrēt uz maiņām. Brīvajā lakā devos fotoekspedīcijās dokumentēt notiekošo. Kā aizsargāta ar smago tehniku Ministru padome, Saeima, sakaru centrāle, televīzijas centrs Zaķusalā. Runājos ar cilvēkiem, jo filmēju ar video VHS kameru, kuŗu man bija atstājusi Irēna Krečko no Ņujorkas.

Cilvēkos bija cieša pārliecība, ka mēs izturēsim un nosargāsim savu valsti. Var tikai pabrīnīties, no kurienes visos bija radusies tāda pārliecība ar kailām rokām stāties pret tankiem. Dienas un nakts bija sajukušas, mēs viens otram jautājām, kāda šodien diena. Kad bija jādodas uz dežūru, atvadoties no tuviniekiem, jutāmies kā dotos uz fronti, nezinot, kas būs? No Juglas ar tramvaju braucot, varēja izdomāties domu domas, kas notiks, bet tikko iegāju Vecrīgā, tad satraukums uzreiz pārgāja un likās, ka esi drošībā.

Barikāžu laikā tiku satīcis gadiem neredzētus draugus un, protams, kollēģus fotografus, kinooperātorus, arī aktieŗus, rakstniekus, politiķus. Barikāžu laiks saveŗa mūs kopā arī ar latvieŗu trimdas jaunatni, kas pirmie bija ieraduŗies Latvijā.

Viens no maniem draugiem bija Kārlis Freibergs.

Viņŗ ieradās Latvijā no Kanadas 1990. gada vasarā, sāka strādāt AP preses centrā, pēc tam TF laikrakstā “Atmoda”. Tieŗi janvāŗa barikāžu laikā izdeva pirmo avīzi angļu valodā “Awakening”. 1991. gada beigās ar kollēģiem no trimdas nodibināja “The Baltic Observer”, kas iznāca vienu reizi nedēļā, atspoguļojot ziņas par visām trim Baltijas valstīm. Kopā ar Raiti Valteru dokumentējis augusta puŗa norisi Zaķusalā, kā omonieŗi ieņem Latvijas televīziju. Kārlis ir apbalvots ar barikāžu piemiņas zīmi. Tā trimdas jaunatne ar savām valodas zināŗšanām palīdzēja informēt

pasauli ceļā uz brīvību. Kārlis, braucot uz Latviju, nekad nedomāja, ka paliks uz mūŗu. Tagad viņŗ dzīvo laukos un audzina kuplu ģimeni.

Paŗlaik gatavoju vairākas izstādes uzreiz, arī mans Sējas novads izteica tādu vēlmi ne tikai sarīkot fotoizstādi, bet saglabāt nākamībai novada mūzejā Sējas pamatskolā, kas nākamgad atzīmēs skolas pastāvēŗanas simtgadi. Gatavojoties izstādēm, savos negatīvos ieraudzīju daudz pazīstamu personību un atdzīvojās pieredzētais toreiz pirms trīsdesmit gadiem. 400 filmu kadri ir stāsts par mūsu tautas vēŗturi, kas vairākkārt 20. gadsimtā stājusies cīņā pret iekāŗotājiem, bet šoreiz tikai ar gribas spēku un kailām rokām.

Pēteris Korsaks uzņēmis pēdējo fotogrāfiju ar kinooperātoru Andri Slapiņu; nākamā dienā viņŗ tika nogalināts.

Zaķusalā tiek dedzināti ugunsķuri, kur sildīties barikāžu aizstāvijiem.

Doma laukumā veidojas barikādes.

Latvijas brīvības aizstāvjī atpūŗas Doma baznīcā. Visi foto: Pēteris Korsaks

Rīgā deg ugunsķuri

Laikmeta liecību krājumŗ par barikāžu laiku

Izdevniecība “Latvijas Mediji” ir laidusi klajā militārā ŷurnālista Modŗa Ziemeŗa vēŗstures grāmatu “Rīgā deg ugunsķuri. Militārā ŷurnālista reportāŗas no barikādēm”.

Grāmata satur detalizēŗus aprakstus tam, kā barikādes veidoja un organizēja Vecrīgā un daļēji arī Zaķusalā pie televīzijas objektiem. To visu atceras nevis vienkāŗŗi barikāžu aizstāvjī, bet to organizāŗori un vadītāji. Būtībā tie nav tikai grāmatas varoņi, bet vis-

istākie varoņi reālajā dzīvē tāpat kā daudzi citi, kuŗi bija gatavi bez ŷaubīŗšanās atdot dzīvību par Latviju barikāžu laikā. Stāstījumu un atmiņu autoriem grāmatā izdevies absolūti godīgi, apbrīnojami detalizēti un precīzi, pilnībā atbilstīgi aprakstīt to, kas un kā notika.

Grāmatas ievada autors un zinātniskais redaktors ir barikāžu daļībnieķs, atjaunotās Latvijas Republikas pirmais aizsardzības ministrs, profe-

sors, akadēmiķis Dr. habil. sc. pol., Dr. iur. Tālavŗ Jundzis.

Uz vāķa - Roberta Kaniņa uzņemta fotogrāfija (Latvijas Nacionā vēŗstures mūzeja krājumŗ). Grāmatas noformējumā izmantotas fotogrāfijas no Andas Krauzes un Valda Semjonova privātā archīva.

“Tas ir vispilnvērtīgākais dokumentu un laikmeta liecību krājumŗ, ko līdz ŷim esmu lasījusī par 1990. un 1991. gada notikumiem Baltijā,” teikusi “Latvijas Avīzes” ŷurnāliste Dace Kokareviŗa (1957 - 2019).

ŷurnālists Modris Ziemeŗŗ (1944 - 2016) ir bijuŗais PSRS bruņoto spēķu pulķvedis un PSRS Aizsardzības ministrijas

Ar Juri Podnieķu un Andri Slapiņu satikos 19. janvāŗa vakarā, kad viņi filmēja ļaudis, kas ienāķuŗi apsildīties Doma baznīcā, iedzert tēju un atpūŗties. Andri ilgi nebiju satīcis, tādēļ aprunājāŗmies, viņŗ apsveica mani ar fotogrāfijas mūzeja dibināŗanu un pats pastāstīja, ka Francijas archīvā atradis materiālus par Kurzemes katlu jeb cietoksni otrā pasaules kaŗā. Abus tiku nofotografējis, kas izrādījās liktenīgi. Pēc nakts deŗūŗas seŗos no rīta devos mājas virzienā. Ejot tai brīdī pāri Doma laukumam, no radio mājas atskanēja “Dievs, svēti Latviju”, cilvēķi sastinga, metās ceļos un dziedāja līdzī, tikai es kustējos un dziedāju, jo gribēju nofotografēt jaunekli, kas bija

notupies ceļos. Paspēju nofotografēt, bet nepaspēju uzziņāt kā viņu sauc.

Pa dienu atpūŗtos un 20. janvāŗa vakarā skatoties Panorāmu, uzziņāju, ka Andris Slapiņŗ ir nogalināts. Manis uzņemto pēdējo fotoattēlu sieva Natālija izŗūtīja pa visu pasauli. Tā, ar savām asinīm slacīdami tēvu zemi, Andris un pārējie cīņu biedri uz Latvijas brīvības altāŗa ziedoja paŗu dārgāķo. Latvieŗu tauta bija pienāķusi pie savas pēdējās robeŗas: NE SOLI ATPAKAĻ! Pietiek varmāķības, beztiesiskuma, pazemojumu un genocīda. Nav cēlāķa pienāķuma kā mirt par savas tautas brīvību.

Pēteris Korsaks
Barikāžu daļībnieķs ar piemiņas zīmi Nr. 333

laikraksta “Krasnaja Zvezda” korespondents. Pāŗcelts dienesta turpināŗšanai uz Baltijas kaŗa apģabalu laikā, kas sakrita ar atmodas sākumu. Latvietis. Kā rakstīts “Latvijas Avīzes” 2016. gada 5. oktobŗa nekroloģā: bijis politiķiski represētais - 1949. gada 25. martā ķetru gadu vecumā kopā ar māti un ķetriem brāļiem no dzimtajām mājām Grundzāles pagastā aizvests uz Sibiriju. Militārā korespondenta pienāķumus Baltijas kaŗa apģabalā pulķvedis M. Ziemeŗŗ pildīja gan janvāŗa barikāžu, gan augusta puŗa laikā un vēl kādu laiku pēc tam.

Grāmatas izdoŗanu atbalstīja Rīgas domes Izglītības, kul-

tūŗas un sporta departamenta Kultūŗas pārvalde.●

Maija Morkovņikova

Lēciens uz brīvību, vilšanās un Sibīrija

Lietuviešu jūrnika Simonas Kudirka drāma pirms 50 gadiem

1970. gada 23. novembrī Krastu aizsardzības kuteris Vigilant no New Bedfordas Masačusetā bija ceļā, lai nogādātu 5 cilvēku delegāciju uz tikšanos ar Padomju zvejniecības pārstāvjiem, kas atradās uz kuģa Sovetskaja Litva. Konferences iemesls bija New Bedfordas zvejnieku sūdzības, ka padomju zvejas flotile zvejo pārāk tuvu Amerikas teritorijālajiem ūdeņiem un to zvejas metodes apdraud zivju tālāku attīstību. Litva bija pārstrādes kuģis ar saldētavām. To apgādāja mazāki zvejas kuģīši. Daudzi no zvejniekiem bija lietuvieši.

Kad Vigilant satauvojās ar Litvu, jūrniki no abām pusēm meta cepures, cigaretes, žurnālus, citus suvenīrus. Viens no Sovetskaja Litva savu cigarešu paciņu aizmeta Vigilant virsniekam. Starp cigaretēm bija ievīstīta zīmīte, ka pēc konferences viņš grib pārbēgt uz Amerikas kuģi. Viņa vārds bija Simas (Simonas) Kudirka.

Viņš ar sievu Geneli, meitu Lolitu un dēlu Evaldas dzīvoja pilsētiņā Griškabūdis, ap 40 kilometru rietumos no Kauņas. Kā radio telegrafistam un tehniķim viņam bija labs darbs. Viņa problēma bija biografisks melnais plankums. 1949. gadā viņš bija atteicies okupācijas varai nodot brālēnu un citus partizānus, kas vēl slēpās mežos. Šī iemesla dēļ viņam

tika ierādīti darbi, neatbilstoši viņa profesijai, pat labierīcību tīrīšana. Kad kuģis piestāja ostās, viņam nedeļa pasi un bija jāpaliek uz kuģa. Viņš sevi uzskatīja kā ieslodzīto uz peldoša cietuma.

Metoties krēslai, Simas izdarīja savu liktenīgo lēcianu, pārvarot ap 3 metru lielo atstarpi, un nonāca zem Vigilant glābšanas laivas. Atradis lūku, devās dziļāk kuģī, kur nelaimīgi saskrējās ar sava kuģa komandējošo virsnieku, kas ar diviem biedriem bija ieaicināti aplūkot amerikāņu kuģi. “Simas, ko tu te dari!” viņš kļiedza, bet Simas tikai skrēja tālāk. Vigilant kapteinis Eustis viņam ierādīja slēptuvi un lūdza Litva virsniekus iet atpakaļ uz savu kuģi. Tie savā starpā sarunājās, bet nekur negāja. Tikmēr notika drudžaina sazināšanās ar dažādām Amerikas kuģniecības jurisdikcijām, ieskaitot Vašingtonu. Admirāļa Ellis lēmums bija, ka Kudirku jāizdod atpakaļ, ja to pieprasītu Sovetskaja Litva, jo krievi jau nav barbari. Ziņu bija pārķēruši arī krievi, ieradās vēl trīs čekisti un Simas, smagi piekautu, pārveda uz savu kuģi. Kāds no Vigilant prasīja, vai Kudirka vispār vēl dzīvs? Uz to kāds no čekistiem bija atteicis, ja dzīvs, tad ilgi nebūs.

Lietuvieša Simonas Kudirka neveiksmīgais mēģinājums pārbēgt uz Amerikas kuģi izraisīja lielu satraukumu arī Amerikas latviešu kopienā.

Viens no drāmas aculieciniekiem bija amerikāņu delegācijas loceklis latvietis Roberts Brieze. Brieze 1949. gadā no Zviedrijas ar kuģi Gundele un grupu latviešiem bija iebraukuši Bostonā un dabūjuši patvēruma tiesības. Viņš jaunajā patvēruma zemē bija ticis pie krietnas turības. Uz viņa pasūtījuma pat tika uzbūvēts zvejas kuģis, ko bija kristījis Bostonas Trimdas draudzes mācītājs Imants Kalniņš. Viņš brīdi gribēja pat iet Simas palīgā, bet delegācijas locekli to bija atturējuši, jo lietas esot aizgājušas par tālu. Ja bija cerības, ka incidentu

varēs noklusēt, tad tieši Brieze bija tas, kas nākošajā rītā ziņu iedeva New Bedfordas avīzei. Zibens ātrumā tā sasniedza Amerikas lielo presi un ziņu dienestus.

Vašingtonā valdīja liels sašutums un admirālis Ellis un daži augstākie virsnieki tika atvaļināti, citi atstādīti no saviem posteņiem. Kapteinis Eustis un Brauns pazaudēja savas kapteiņa pakāpes. Varbūt visnetaisnāk cieta Vigilant kuģa kapteinis Eustis, kas neskaitāmas reizes mēģināja atrunāt admirāli no Kudirkas izdošanas. Viņu par kapteini nekad vairs nepaaugstināja, lai gan tajā laikā tika uzskatīts par piekrastes aizsardzības flotes labāko kapteini.

Satraukums bija arī latviešu un lietuviešu kopienās. Dr. Rolands Dzintars Paegle, ginekologs, Jēlas universitātes klīniskās pataloģijas profesors, bija iecerējis plānu, kā palīdzēt citiem brīvības meklētājiem atstāt Padomju kuģi. Viņš bija apzinājis vairākas ātrlaivas, kas bija ar mieru šajā akcijā piedalīties. Tās riņķotu ap kuģi, kamēr tiktu izkaisītas uz kuģa aģitācijas lapiņas trijās valodās. Lapiņu nogādāšana uz kuģi bija problēma. Dzintars bija noorganizējis izmēģinājuma lidojumu. Es biju aicināts kā filmētājs. Bijām četri, pilots un lietuviešu pārstāvis labi runāja latviski. Par izmēģinājuma objektu tika izraudzīts no piekrastes tālākais zvejnieku kuģis. Sā-

kām kaisīt lapiņas. Neveicās. Neviena kuģi nenasniedza. Pilots atzina, ka nevarēs pietiekami zemu nolaisties, lai lapiņas sasniegtu Padomju kuģi. Vietējie zvejnieki mums rādīja kulakus un vēl neglītākas zīmes. Vienīgais guvums no mūsu eksperimenta bija bagātīga vēžu maltīte piekrastes restorānā. Arī Bostonā mūs sagaidīja nelāga ziņa. Lietuviešu juristi bija noskaidrojuši, ka pārbēdzēji tiktu uzskatīti par dezertieriem un atbildība par tiem gultos uz aicinātāju pleciem.

Vissmagāk cieta Simas Kudirka. Viņš tika notiesāts uz 10 gadiem. Sākotnēji Potmas cietumā, vēlāk nosūtīts uz Permu Sibīrijā. 1973. gadā kāds no lietuviešu kopienas bija noskaidrojis, ka Simas māte ir dzimusi Ņujorkā, vēlāk kā jauna meitene atgriezies Lietuvā. Tas nozīmēja, ka Simonam Kudirkam ir tiesības uz Amerikas pilsonību. Sākotnēji prasība viņu atbrīvot tika neievērota. Tikai iejaucoties Henri Kissindžeram, panāca, ka 1974. gada 23. augustā Simas tika atbrīvots un divus mēnešus vēlāk ar ģimeni ieradās Ņujorkā. Tur sākumā strādāja kā mājas pārvaldnieks, ko turpināja vēlāk pārcēlies uz Santa Moniku Kalifornijā. 2002. gadā atgriezās, tagad jau neatkarīgajā Lietuvā. 2020. gadā viņam vajadzēja svinēt savu 90. dzimšanas dienu. Vai tas notika, vai Simas sagaidīja 2021. gadu? Kāds to noteikti zin, es nē. ●

Ivars Galiņš

Atceramies, pieminam, skumstam...

Čikāgieši atvadās no ilggadēja sabiedriskā darbinieka Jāņa Vilciņa

Čikāgas Latviešu biedrība skumst un ar mīlestību un cieņu piemin savu Goda biedru Jāni Vilciņu, kuŗš aizgāja mūžībā 2. janvārī.

Izsakām sievietei Guntai un piederīgajiem līdzjūtību. Lai jums būtu miers un spēks šajā grūtajā laikā.

Ar cieņu, mīlestību un pateicību noliecam savas galvas Jāni pieminot. Patiess un īsts

Latvijas patriots un negurstošs darba darītājs. Jānis ilggadēji bija saistīts ar mūsu biedrību, un ilggadēji bija tās valdes loceklis. Iecēlām viņu arī par Goda biedru. Atmiņā ir daudzi kopā pavadīti brīži. Kad lūdzām Jāņa palīdzību, nevaru atcerēties nevienu reizi, kad viņš būtu teicis nē! Nevienas darbs nebija viņam nepieņemams. Atceros, kad pie mums

uzstājās pianists Armands Ābols, Jānis mājās mazgāja Armanda izrādes kreklus un steidzās to mums zālē nogādāt pirms koncerta. Kad nama pagrabā reiz bija plīsums ūdens caurule un citi nevarēja aizbraukt, Jānis tur pavadīja daudzas stundas kopā ar amatniekiem, lai viņi nebūtu bez mūsu uzraudzības. Tādi stāsti ir vēl daudzi, un noteikti, ja prasītu citām organizācijām, viņiem būtu savi stāsti.

Jānis bija ilggadēji aktīvs arī vēsturiskos Čikāgas latviešu radio raidījumos, daudzus gadus piedaloties pie raidījumu ierakstīšanas. Viņš piederēja Ciānas luteriskā draudzē un bija aktīvs draudzes padomes loceklis. Jānis darbojās arī Čikāgas Daugavas vanagu kopā. Saraksts ar Jāņa panākumiem ir garš, bet jāpiemin

ir vēl tas, ka viņš bija atbildīgs vai piedalījās darbinieku grupās, protestu sanāksmēs pret Padomju okupāciju, ieskaitot pilsētas centrā; Latvijas valsts prezidentu uzņemšanā; Latvijas Saeimas vēlēšanu un pasu nodaļas darbībā; ALA kongresa rīkošanā; viesu koru un mākslinieku uzņemšanā no Latvijas, un Jānis ilggadīgi vadīja ČLOA (Čikāgas latviešu organizāciju apvienību), kuŗas ietvaros viņš vadīja 18. novembra valsts svētku aktus.

Dedzīgs, nelokāms patriots gan Amerikai, gan Latvijai! Īsts cīnītājs, brīvības un neatkarības aizstāvētājs.

Jānis bija sirsnīgs, draudzīgs. Nopietnība rotaļājās ar smaidiem un smiekliem!

Izcils gods bija, kad 2015. gadā Latvijas valsts Jānim piešķīra Atzinības krustu. Viņš bija patiesi pagodināts, pateicīgs un aizkustināts!

Savas noliektās galvas pacelsim – vērsim savu skatu nākotnē. Mums priekšā ir ceļš. Latviešu sabiedrības ceļš nākotnē. Jānis savu daļu padarīja, cīnoties par visu labo, skaisto un vērtīgo, kas mums ir dots

Jānis Vilciņš ar dzīvesbiedri Guntu 2015. gadā, saņemot Atzinības krustu.

kā latviešiem. Tagad mums, tiem, kuŗi paliek, ir pienākums turpināt sabiedrības darbu, lai mūsu Latvija un latvietība ārpus tās zēl, zied un nezūd.

Mums biedrībā ir mīļa dziesma Nevis slinkojot un pūstot. Šī dziesma raksturo Jāni. Būtu mums 1000 tādi kā Jānis. Nav mums 1000, bet esam pateicīgi, ka bija mums viens, mūsu Jānis Vilciņš, kuŗš ieņēma savu vietu Čikāgas latviešu sabiedrisko darbinieku saraksta augšpusē.

Paldies Tev, Jāni par visu! Tu mums pietrūksi. Lai Tev vieglas, vieglas smiltis....

Čikāgas Latviešu biedrības ģimenes vārdā,

Armands Birkens

Jānis Vilciņš piedalījās neskaitāmu notikumu organizēšanā. Šeit viņš pirmā rindā vidū ALA kongresa laikā 2016. gadā.

STARP DIVIEM OKEĀNIEM

TORONTO UN APKĀRTNES SARĪKOJUMU KALENDĀRS

Sarīkojumu kalendārs lasāms arī internetā

*www.lnak.org un www.facebook.com/Latvija.Amerika,
sadarbībā ar www.latviesi.com*

14. janvārī, ceturtdien - pl. 13.00 TLPA saiets (pieslēgšanās 12.30). Vēl joprojām Zoom. Valdis Siliņš, jaunās paaudzes pārstāvi un uzņēmējs, fromlater.com firmas dibinātājs. Viņš pareģo, kā pircēji un strādnieki uzvedīsies nākotnē (predicting trends). Es viņu dēvēju par diasporas Finku. Priekšlasījums angliiski, pārrunas - latviski.
21. janvārī, ceturtdien - pl. 13.00 TLPA saiets (pieslēgšanās 12.30). Vēl joprojām Zoom. Draudzīgā aicinājumā viesosies Kaspars Reinis. Pārrunu tema ir „Kārlis Skalbe: Pasakainā pārvēršanās”.
28. janvārī, ceturtdien - pl. 13.00 TLPA saiets (pieslēgšanās 12.30). Vēl joprojām Zoom. Prof. Juris Dreifelds, politiologs Brock Universitātē, runās par tematu “Kas notiek bijušajās PSRS republikās. Kāpēc vecās struktūras brūk (Baltkrievija, Armēnija, Azerbaidžāna u.c.)”.

Latviešu pensionāru apvienība aicina uz interesantiem un daudzpusīgiem saietiem

Labdien mīlie pensionāri un draugi,

Šonedēļ 14. janvārī pl. 13, lūdzu kā parasti, pieslēdzieties Toronto Latviešu pensionāru apvienības (TLPA) saietam, klikšķinot <https://us02web.zoom.us/j/2105058856>.

Mūs izklaidēs **Valdis Siliņš**. Viņš ir tālredzības zinātnieciskais stratēģists tehnoloģijas un sociālās izmaiņās (paldies Irisai Purenei par terminoloģiju latviešu valodā!). Es viņu nosaucu par pareģotāju tā kā Finku, vārdu lietoju plašos ietvaros. Valdis mums sniegs programmu angļu valodā, bet saruna pēc viņa specprogrammas būs latviski. Solās būt kaut kas mums pensionāriem pavisam jauns un nedzirdēts!

Rakstu jums arī par **Draudzīgo aicinājumu**, ko atzīmēsim 21. janvārī. Bija pare-

dzēts, ka programmu vadīs Aija Zichmane, bet viņai diemžēl tas nebūs iespējams. Viņas vietā sarunāju Kasparu Reini. Sarunas virsraksts ir Kārlis Skalbe: Pasakainā pārvēršanās. Ziņoju jau šonedēļ, jo Kaspars ir uzdevis mājas darbu. Lūdzu pārlasiet pasakas „Dvēseļu mežs”, „Dzeltenais putns” un „Pārvēršanās”. Kaspars arī nedaudz pieminēs Skalbes apjomīgāko pasaku „Kā es braucu Ziemeļmeitas lūkoties”.

Pasakas iespējams izlasīt TLPA mājas lapā <https://latvianseniors.org/events/>. Jāuzklikšķina uz nosaukuma, un pasakas atvērsies vaļā.

Lūdzu kārtojiet biedru maksājumus! Kā to darīt, skat. mūsu mājas lapā latvianseniors.org.

Gunta Dreifelde

5. janvāra vakarā mācītāja Dāga Demandta ģimene no Mineapoles ieradās Toronto.

Ceļš uz Kanadu sākās ar sarežģījumiem un satraukumiem sakarā ar nepieciešamām lidojumu maiņām, bet beigās viss izkārtējās un ar Kanadas imigrāciju arī viss noritēja pavisam gludi.

Viņus lidostā no Sv. Andre-

ja draudzes mīļi sagaidīja Līga un Vilis Miklaševiči ar ziediem, vakariņām, pārtiku un ar divām automašīnām. Ievērojot Covid-19 noteikumus, māc. Demandta ģimene vienā mašīnā, sekojot Miklaševiču mašīnai, devās uz pagaidu dzīvokli Mississauga, kur viņiem jāpavada divas nedēļas izolācijā.

Pateicamies Dievam par māc. Dāga Demandta un ģimenes ierašanos pie mums! Māc. Dāgs Demandts uzsāks darbu Sv. Andreja draudzē 20. janvārī un vadīs savu pirmo dievkalpojumu svētdien, 24. janvārī.

**Toronto Sv. Andreja ev.
lut. latviešu draudzes ziņas**

Līga Miklaševiča lidostā sveic Ediju Banku-Demandtu un bērnus. Att. pa labi: Vilis Miklaševičs ved mācītāju Dāgu Demandtu uz pagaidu dzīvesvietu.

Diasporas latvieši aicināti piedalīties vokālā video konkursā

(Latviesi.com) Starptautiskais vokālais konkurss “Tonis un pustonis” šogad svinēs jau 25. jubileju, taču pirmoreiz tiek atsevišķi rīkots vispasaules video konkurss tieši Latvijas diasporas mūzicētājiem, informē konkursa rīkotāju – biedrības “Dziesmu vācelīte” - valdes priekšsēdētāja Anita Geidāne. Šī tiks veidota kā jauna tradīcija - organizēt

vokālo konkursu, kurā savus video priekšnesumus varēs iesūtīt latvieši no visas pasaules.

Pieteikties var visu vecumu dalībnieki, izpildot dziesmas latviešu valodā, tā apliecinot savu piederību un mīlestību Latvijai, norāda rīkotāji, uzsverot, ka konkursa mērķis ir caur mūzicēšanas prasmi un katra priekšnesuma vērtējumu saliedēt latviešus visā pasaulē.

“Paturot sirdī Latviju, nodot tālāk no paaudzes uz paaudzi dziesmu ar latviešu valodu, dziesmu ar latviešu dzīvesziņu,” teikts rīkotāju mājaslapā.

Dalībnieki var būt jebkura

vecuma diasporas pārstāvji - solisti, dueti, trio, kvarteti, vokālās grupas un vokāli instrumentālās grupas. Visi konkurssanti tiks sadalīti sešās vecuma kategorijās. Lai piedalītos konkursā, vērtējumam jāiesūta viens kvalitatīvi nofilmēts uzstāšanās video, kurā skan dziesma latviešu valodā un kas tapis ne senāk kā pērnā - 2020. gada - 1. janvārī.

Konkurss pieteikums līdz 28. februārim jāiesūta, izpildot anketu mājaslapā, vai uz rīkotāju norādītu e-pasta adresi. Visi iesūtītie priekšnesumi tiks ievietoti mājas lapā www.tonispustonis.lv.

Dalībniekus vērtēs profesionāla žūrija - latviešu komponisti, dziedātāji, instrumentālisti un visu kategoriju mūziķi, kuŗi tiks atklāti konkursa noslēgumā. Konkursa rezultāti tiks paziņoti 8. martā. ●

Kļūdas labojums

Šī gada „Latvija Amerikā” Nr. 1 ieviesusies kļūda rakstā par Toronto Latviešu pensionāru apvienības 17. decembra Ziemassvētkiem. Rīgas Doma zēnu koŗa diriģents ir **Mārtiņš Klišāns**, ne rakstā minētais diriģents. ●

Kristus Dārzs veiksmīgi cīnās ar vīrusu

Aprūpes mājā Kristus Dārzs jau ir izpotēti gandrīz visi iemītnieki un darbinieki. Pirms dažām nedēļām bija atkal daži inficēšanās gadījumi, bet bezgala rūpīgie un uzcītīgie darbinieki ir tikuši vaļā no vīrusa un nosargājuši iemītniekus.

Pirmā Covid-19 vakcīna Kristus Dārzā tika izdarīta šī gada 3. janvārī.

Sabiedrotie aiz mums stāv kā mūris

Latvijas vēstnieks Kanadā Kārlis Eihenbaums uzsver, ka jebkuŗas sadarbības pamatā ir uzticēšanās

(Sargs.lv) Kaut Latvija ir tālu no Kanadas, atbalsts šīs valsts kaŗavīru nosūtīšanai dalībai NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupā ir plašs ne tikai Kanadas politisko partiju vidū, bet arī pašā Kanadas sabiedrībā. Tā sarunā ar portālu “Sargs.lv” atzīst Latvijas vēstnieks Kanadā Kārlis Eihenbaums. Viņš to sauc par īpašo “kanadiešu gēnu”, kas allaž licis doties palīgā Eiropas valstīm tām izšķiroši svarīgos brīžos. Par šādu izšķiroši svarīgu brīdi uzskatāma arī NATO atturēšanas operācija Baltijas valstīs.

dzams lepnums par saviem kaŗavīriem un prieks, ka mēs Kanadas kaŗavīrus Latvijā uzņemam atplestām rokām. Tas arī Kanadā nozīmē, ka viņu misija šeit nav tikai “ķeksīša pēc”. Tā ir reāla misija, kas dod labumu abām pusēm. Pirmkārt, mums tā dod apziņu, ka sabiedrotie aiz mums stāv kā mūris, otrkārt, tā ir iespēja kanadiešiem savstarpēji sadarboties ar citiem NATO sabiedrotajiem, jo līdz šim operācijas Afganistānā bijušas citādākas.

Šī pirmo reizi ir misija, kuŗa notiek NATO dalībvalstu ter-

bažas, tad tagad tās ir zudušas. Pēdējo reizi, kad tikāmies ar ģimenēm, šo pašu ģimeņu locekļi vaicāja – kad tad viņi brauks prom, jo tām vajag sešus mēnešus, kad vīri un sievas nav mājās.

Interesanti, ka pēc aktīvās misijas daudzi kaŗavīri uz Latviju atbrauc jau kā tūristi. Viņu misija ir noslēgusies, un viņi ņem līdzi ģimenes. Tiesa, šobrīd Covid-19 ierobežojumu dēļ tas nav iespējams.

Vai var teikt, ka doties operācijā uz Latviju Kanadas kaŗavīri ir vairāk ieinteresēti nekā, piemēram, uz Afganistānu?

Tās ir dažādas operācijas. Latvijā ir NATO solidaritātes operācija un Eiropas sabiedroto atbalsta misija.

Kanadiešu psīchē došanās palīgā Eiropai ir gēnos. Viņi ir piedalījušies gan Pirmā, gan Otrā pasaules kaŗā. Līdz pat deviņdesmito gadu vidum Kanadas kaŗaspēks bija izvietots Eiropā.

Svarīgi, ka, runājot par politisko partiju izpratni, vairums konstatē faktu, ka kanadiešu izvākšanās no Vācijas bijusi kļūda, jo tā deva iespēju pārrakstīt vēsturi ar varu tiem, kuŗi to slēpti vēlējās darīt. Notikumi Gruzijā vai Ukrainā tam ir skaidrs apliecinājums.

Nesen Kanadā bija sabiedriskās domas aptauja. Mums kā eiropiešiem varētu šķist, ka vairums Kanadas iedzīvotāju ir aizņemti ar savām iekšpolitiskajām problēmām. No vienas puses tas tā ir, tomēr Kanadas sabiedrība atbalsta aktīvu savas valsts ārpolitiku. Tāpat arī Kanadas militārpersonu darbība ārpus Kanadas robežām ir sabiedrības gēnos.

Īsi pēc Kanadas vadītās kaujas grupas izvietošanas Latvijā mūsu valstī viesojās Kanadas premjērministrs Džastins Trudo. Lai kaujas grupa Latvijā tiktu izvietota, bija vajadzīgs gan Kanadas parlamenta atbalsts, gan starppartiju vienošanās. Kādas indikācijas ir šobrīd, vai Kanadas politiķi gatavi stiprināt un pagarināt šo misiju?

Jāteic, ka atbalsts šai misijai ir ļoti plašs visās Kanadas

Kārlis Eihenbaums ar Latvijas prezidentu Egilu Levitu.

Foto: Latvijas vēstniecība Kanadā

politiskajās partijās. Vēl salīdzinoši nesen man bija saruna ar Kanadas opozīcijas ēnu kabineta ārlietu ministru Maiklu Čongu. Viņš bija ļoti atbalstošs šai misijai. Mēdz teikt, ka panākumiem ir vairāki tēvi. Konservatīvo partija uzsver, ka šī misija ir bijusi iespējama ar viņu atbalstu. Tas spilgti apliecina, ka abas partijas – liberālā partija un konservatīvā partija, kuŗa ir lielākā opozīcijas partija, - ir atbalstošas šai misijai. Esmu runājis arī ar daudz mazākām politiskajām partijām, piemēram, Kanadas sociāldemokrātisko partiju, Jaunajiem demokrātiem, Zaļo partiju un Kvebekas bloka pārstāvjiem, katram ir niansētāka pieeja, bet šie visi spēki ir par starptautisko stabilitāti un starptautisko organizāciju iesaisti. Šīs partijas apzinās, ka miers Eiropā ir visu, arī Kanadas interesēs. Pat zaļo partija, kas bieži bruņoto spēku izdevumus dēvē par naudas izšķiešanu, ir atbalstoša šajā jautājumā.

Var teikt, ka šo misiju atbalsta ļoti plašs politiskais spektrs. Tas gan nenozīmē, ka mēs varam atslābt. Pašreizējais Kanadas parlamenta mandāts beigsies 2023. gadā, un mums ir svarīgi ne tikai no Latvijas, bet arī reģionālā un pasaules drošības viedokļa šo misiju turpināt.

Kas ir pamats tam, kāpēc kanadiešiem izdevies šajā operācijā apvienot 10 valstis? Tas ir pašu kanadiešu gēns. Viņi pieņem lēmumus konsultējoties un neuzspiež savu gribu. Viņi konsultējas ar visiem, pirms pieņem galīgo lēmumu. Neviena lēmums par to, kā kaujas grupa darbosies, nav pieņemts bez Latvijas iesaistes. Tāpēc mums ir paveicies, ka Kanada vada šo kaujas grupu, un vajadzētu, lai Kanada

to vadītu arī pēc 2023. gada. Tāpēc mēs esam šeit un skaidrojam tās nozīmi gan Kanadas sabiedrībai, gan politiskajām partijām.

Piemēram, nesen Kanadā tika plaši izrādīta izstāde par Latvijas tautas traģisko likteni 1941. gadā, ko sagatavoja Latvijas Okupācijas mūzejs un mūzejs “Ebreji Latvijā”. Šī izstāde pēcāk tika plaši izvietota arī tajās kaŗaspēka daļās, kuŗu kaŗavīri devušies uz Latviju. Vēlāk šī izstāde tiks izstādīta arī Otavā. Tas viss ir objektīvs neatkarīgu institūciju skatījums uz vēsturiskajiem notikumiem. Tajā brīdī, kad mēs beigsim par sevi stāstīt, par mums pasaulē aizmirsīs, jo esam maza tauta un mums pa šīm durvīm jānāk iekšā vairākkārt.

Kādas ir indikācijas, vai pēc 2023. gada Kanadas kaŗavīru dalība NATO operācijā Latvijā varēti tikt pagarināta?

Es tā ceru, taču mēs kā diplomāti atslābt nedrīkstam, jo lēmums ir pieņemts vien tad, kad tas tiek pieņemts. Militārpersonas šajā gadījumā ir tikai izpildītāji, taču arī viņiem pirms lēmuma pieņemšanas tiek prasīts viedoklis. Kā apgalvo Kanadas militārpersonas, tad galvenais starp visiem jautājumiem ir, vai operācijai Latvijā ir pievienotā vērtība. Man viņi ir teikuši, ka ir. Balstoties uz to, politiķi pieņem lēmumu.

Jāatceras, ka pirms dažiem gadiem Latvijā oficiālā vizītē ieradās Kanadas premjērs Džastins Trudo. Pēcāk sekoja Kanadas ģenerālgubernātores Džūlijas Pajettes vizīte. Mums līdz tam ar Kanadu allaž bijušas labas attiecības, bet krietni aktīvākas un labākas tās kļuvas līdz ar Kanadas kaŗavīru iesaisti Latvijā izvietotajā NATO kaujas grupā.

Tam sekas redzamas arī ekonomikā. Latvijas nacionālā aviokompanija “airBaltic” ir iegādājusies un izmanto “Bombardier” lidmašīnas, kuŗas tagad saucas “Airbus A 220”. Tās ir ļoti labas lidmašīnas. Mums ir vēl citi sadarbības projekti, piemēram “Circle-K” degvielas uzpildes staciju tīkls, kas pieder Kanadas mazumtirdzniecības uzņēmumam. Šo investīciju būs arvien vairāk, jo starp ES un Kanadu ir noslēgts brīvās tirdzniecības līgums. Lai šīs investīcijas

(Turpinājums 12. lpp.)

Latvijas militārais atašejš pulkvedis Agris Ozoliņš un vēstnieks Kārlis Eihenbaums vēstniecībā regulāri tiekas ar Kanadas Bruņoto spēku pavēlniecības Latvijā pārstāvjiem.

Foto: Latvijas vēstniecība Kanadā

Kā attīstījušās Latvijas un Kanadas attiecības pēc Kanadas vadītās NATO kaujas grupas izvietošanas Latvijā?

Mūsu attiecības pēdējo četru gadu laikā ir pāraugušas pilnīgi jaunā kvalitātē. Kanadas kaŗaspēks Latvijā atrodas vairāk nekā trīs gadus, taču darbs pie tā izvietošanas sākās krietni ātrāk. Skaidrs, ka Latvija un Kanada ir sabiedrotie NATO ietvaros, tomēr līdz šim šīs attiecības bijušas formālas. Izvietojot kaŗaspēku Latvijā, Kanada spēra praktisku soli. Tā bija solidaritāte, kas tika apliecināta darbībā. Ir jāsaprot, ka jebkuŗai valstij lēmums nosūtīt savus kaŗavīrus uzdevuma izpildei ārvalstīs ir liela izšķiršanās. Tas ir emocionāli svarīgi un finansiāli dārgi. Mēs, Latvijā, varam tikai priecāties par to, ko Kanada bija spējīga izdarīt.

Esmu runājis ar Kanadas militārpersonām. Viņos re-

ritorijā, kuŗā tiek pārbaudīta spēku savstarpējā spēku savietojamība. Turklāt, šī savstarpējā savietojamība netiek pārbaudīta tikai starp divu valstu – Latvijas un Kanadas bruņotajiem spēkiem, bet arī starp kanadiešiem un poļiem, kanadiešiem un spāņiem, itāļiem un citām valstīm, kas ir pārstāvētas kaujas grupā. Mūsu gadījumā tās ir vairākas valstis, kas padara uzdevumu vēl sarežģītāku.

Man bieži prasa – kas ir tie kaŗavīri, kuŗi brauc uz Latviju? Tie visi ir brīvprātīgie! Mēs regulāri tiekamies ar kaŗavīriem pirms došanās uz Latviju, kā arī dienā, kad Kanadas kaŗavīri dodas uzdevumā. Mēs viņu ģimenēm stāstām, kāpēc kaŗavīri dodas uz Latviju un kāpēc viņu misija mums ir tik ļoti svarīga. Ja pirms trim gadiem Edmontonā, pavadot kaŗavīrus uz Latviju, viņu ģimeņu acīs vēl bija zināmas

Kanadas premjērministrs Justin Trudeau viesojas pie kaŗavīriem Ādažu bazē.

Foto: Armīns Janiks/ Aizsardzības ministrija

K. Eihenbaums ar Kanadas aizsardzības ministru Harjit Sajjan (vidū).

Foto: Latvijas vēstniecība Kanadā

Ielaušanās Kapitolija ēkā ASV ir nebijis gadījums

Vēstnieks Latvijā uzsver ASV demokrātijas noturību

(LETA) ASV pēdējo dienu pārbaudījumi nekad nevienam sabiedrotajam nedrīkst likt šaubīties par tās demokrātisko institūciju spēku, tādu nostāju par 6. janvārī notikušo ielaušanos ASV Kapitolija ēkā paudis ASV vēstnieks Latvijā Džons Kārvails (John L. Carwile).

Kā informēja ASV vēstniecības Rīgā Preses un kultūras nodaļā, vēstnieks atzīmēja, ka ASV visā to pastāvēšanas vēsturē ir piedzīvojušas sarežģītus laikus, un tās piedzīvos pārbaudījumus vēlreiz, tomēr tas, ka ASV tiek pārbaudītas, nedz sabiedrotajiem, nedz draugiem vai ienaidniekiem nedrīkst likt šaubīties arī par iedzīvotāju spēku.

“Ar stingru un nelokāmu uzticību demokrātijas principiem, ASV turpinās ceļu uz pilnīgāku savienību,” uzsvēra vēstnieks, norādot, ka ielau-

šanās ASV Kapitolija ēkā - uzbrukums demokrātijai un tiesiskumam - bija bezprecedenta gadījums, un “dzīvības zaudējums ir sirdi plosošs”.

Kārvails uzsvēra, ka politiskā vardarbība nav pieļaujama, un tā ir jānosoda visstingrākajā nozīmē. Viņa ieskatā ASV demokrātisko institūciju spēks tika nodemonstrēts vēlāk, tajā pašā vakarā, kad notika Kongresa kopējās sesijas sasaukums, lai saskaitītu elektoru kolleģijas balsis un apstiprinātu Džozefu Baidenu un Kamalu Harisu kā nākamo ASV prezidentu un viceprezidenti.

Protestētāji 6. janvārī iebruka Kapitolijā, kad tur bija sapulcējies Kongress, lai oficiāli apstiprinātu Baidena uzvaru prezidenta vēlēšanās. Tāpēc Kongresam sēde bija jāpārtrauc, taču vēlāk sēde tika atsākta. Baidena uzvara tika apstiprināta vēlā nakts stundā. ●

Covid-19 pandēmija ir trešais trieciens Rietumu prestižam šajā gadsimtā

(LETA) Rietumu demokrātisko attīstības modeli sagaida grūti laiki – paredz britu analītiķis un Eiropas politikas analīzes centra (Center for European Policy Analysis - CEPA) pētnieks Edvards Lūkass (Edward Lucas). Intervijā “Sargs.lv” viņš stāsta par pandēmijas ietekmi uz pasauli, ASV pozīcijas maiņu pasaulē un lomu, ko pasaulē būtu jāieņem Eiropas Savienībai, bet ko tā vilcinās izmantot.

Covid-19 pandēmija jau ir izraisījusi virkni pārmaiņu starptautiskajā līmenī. Kā tā ietekmēs globālās pārvaldības un savstarpējās atkarības principus nākotnē?

Covid-19 pandēmija bijusi trešais lielais trieciens Rietumu prestižam. Pirmais bija t.s. “globālais karš pret terorismu”, ASV nespēja radīt mieru Irākā un Afganistānā, turklāt tā laikā ASV kompromitēja savu morālo pozīciju. Otrs trieciens bija finanču krīze, kas iedragāja Rietumu finanču sistēmas prestižu un uzticību tai un kuņas risināšana ietekmēja cilvēkus visā pasaulē. Savukārt šī pandēmija ir trieciens Rietumu kompetencei un prestižam sabiedrības veselības sektorā. Tādas valstis kā ASV, kuņas veselībai procentuāli tērē vairāk nekā jebkuŗa cita valsts, ir parādījušas neiepriecinošus rezultātus. Arī

Lielbritānija, Vācija, Itālija, Francija, kuŗām būtu jābūt labas pārvaldības piemēriem, reaģēja un rīkojās ne visai veiksmīgi. Tiesa, atsevišķas demokrātijas, piemēram, Taivāna, Dienvidkoreja un Jaunzēlande bijuši labie piemēri, taču kopumā Rietumu neveiksme ir pielējusi eļļu ugunij, ko kurina Ķīnas Komunistiskā partija – tā izmanto reakciju uz pandēmiju kā piemēru tam, ka Rietumu demokrācija īsti nedarbojas. Šis prestiža zudums visdrīzāk ir visnozīmīgākais pandēmijas ilgtermiņa trieciens.

Pēdējo mēnešu laikā virkne drošības ekspertu aicinājuši ASV pāriet aizsardzības pozīcijās un atteikties no mēģinājumiem turpināt būt vienīgajai globālajai superlielvarai. Kā nākamo desmit gadu laikā mainīsies ASV loma pasaulē un kā tas ietekmēs transatlantiskās attiecības?

Mēs redzam ASV sasniegdam pagrieziena punktu, pēc kuŗa ASV vairs nevar atļauties prezidenta Donalda Trampa “ASV vispirms” (America First) politiku – tā vienkārši nedarbojas. ASV var būt pirmās starp sabiedrotajiem, un tām šie sabiedrotie ir vajadzīgi. Prezidenta Trampa administrācijas neveiksmes saistītas ar to, ka dažādās iniciatīvās sabiedrotie piesaistīti pārāk

Uzbrukums demokrātijai

Pasaules vadītāji reaģē uz notikumiem ASV

Prezidenta Donalda Trampa atbalstītāji ielaužas Kapitolija ēkā Vašingtonā. Foto: Reuters/JIM URQUHART

ASV Kapitolijā Vašingtonā 6. janvārī notikušās sadursmes starp prezidenta Donalda Trampa atbalstītājiem un policiju, kuŗās tika nogalināti 5 cilvēki, ieskaitot vienu policistu, ir nosodījušas ārvalstis, raksturojot šos notikumus kā uzbrukumu ASV demokrātijai.

“Pasaules acīs amerikāņu demokrācija šovakar, izrādās, atrodas aplenkumā. Tas ir neredzēts uzbrukums ASV demokrātijai, tās institūcijām un likuma varai,” tvīterī rakstīja Eiropas Savienības (ES) augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos Žozeps Borreljs.

“Necienīgas ainas ASV Kongresā. Savienotās Valstis atbalsta demokrātijas pasaulē, un tagad ir vitāli svarīgi, lai būtu mierīga un kārtīga varas pāreja,” tvītoja Lielbritānijas premjers Boriss Džonsons.

“Neticamas ainas no Vašingtonas. Šis ir pilnīgi nepieņemams uzbrukums demokrātijai. Uz prezidentu Trampu ta-

gad gulstas smaga atbildība to apturēt,” tvīterī rakstīja Norvēģijas premjēministre Erna Sūlberga.

“Esmu dziļi nobažījies par notikumu attīstību Vašingtonā. Esmu lieciniece uzbrukumam demokrātijai. ASV demokrācija ir stipra. Prezidentam Trampam ir atbildība atbalstīt demokrātisko procesu,” tvīterī rakstīja Zviedrijas ārlietu ministre Anna Linde.

Vācijas kanclere Angela Merkele atzina, ka jūtas saskāpota un apbēdināta par notikušo. Viņa puda nožēlu, ka Tramps nav pieņēmis vēlēšanu rezultātus, un, viņasprāt,

Iedzīvotāji un valstu vadītāji visā pasaulē ir satriekti par 6. janvāra notikumiem Vašingtonā. Foto: AP/Scanpix

vēlu. Ja ASV vēlas turpināt atrasties globālās pārvaldības priekšgalā, valsts politikai jābūt koalīciju un alianšu sadarbības rezultātam. Par laimi, nākamā ASV prezidenta Džo Baidena administrācija to saprot ļoti labi. Tiesa, šo alianšu dalībvalstu starpā ir jābūt atbildības dalīšanai.

Pēc manām domām, galvenais jautājums ASV pašlaik ir – vai Ķīna nākamo trīsdesmit gadu laikā vadīs pasauli? Ķīniešiem šajā jautājumā ir skaidrs skatījums, un viņi nekautrējas to aizstāvēt. Mums šajā brīdī ir jāizvēlas, vai vēlamies dzīvot ASV vadītā pasaulē ar visiem tās trūkumiem, vai ķīniešu vadītā pasaulē. Tā diemžēl ir visai asa izvēle, taču, par laimi, ASV vēl joprojām ir ļoti pievil-

cīgas, un tām ir iespēja saglabāt vissvarīgākās, visietekmīgākās un vispievilcīgākās pasaules demokrātijas statusus.

Pēc Krievijas agresijas Ukrainā NATO Eiropas flangs uzsāka pārapbruņošanās programmu, un pašlaik lielākā daļa NATO valstu virzās pretī noteiktajai 2% robežai. Vai tas turpināsies un vai Eiropa nākotnē varētu būt spējīga pati atbildēt par savu aizsardzību?

Manuprāt, šajā ziņā var manīt iedrošinošas zīmes. Lai arī Francijas prezidents Emanuēls Makrons par to ir visai skeptisks, Vācijas elitē veidojas vienota izpratne par to, ka Vācijai ir jādara vairāk. Problēma Eiropā ir sabiedrības noskaņojums – tas ir diezgan

šaubas par vēlēšanu iznākumu radīja atmosfairu, kas padarīja iespējamus šos notikumus.

Kanadas premjēministrs Džastins Trudo izteicies, ka kanadieši ir nobažījušies par notiekošo un uzmanīgi seko līdzi tam, kas notiek ASV. Pāris dienas vēlāk savā runā Džastins Trudo uzsvēra demokrātijas nestabilo raksturu un notikušo apzīmēja kā “vardarbīgu nemiernieku uzbrukumu demokrātijai, ko rosināja pašreizējais prezidents un citi politiķi”.

“Šokējošas ainas Vašingtonā. Šo demokrātisko vēlēšanu iznākums ir jārespektē,” tvītoja NATO ģenerālsekretārs Jenss Stoltenbergs. ●

Armands Birkens

Vienkārši

*Tu esi muļķis.
Tu esi stulbs.
Tu esi vienkārši idiots.
Tu esi nojūdzies.
Tu esi degradējies.
Tu esi kretīns.
Tu esi vienkārši tīzls.
Tu tāds vienkārši esi.
Labi,
ka es tāds vienkārši neesmu.*

Metot tiltus pāri laikam

Latviešu Fonds sarunās “Austras stunda” iepazīstas ar atbalsta saņēmēju veikumiem

Dibināts 1970. gadā, Latviešu Fonds momentā ieņēma unikālu statusu trimdas daudzo organizāciju plejādē – tā dalībnieki, pakāpeniski savus līdzekļus iemaksājot, kļuva par tiem, kas noteica kā izmantojama ieguldītā kapitāla peļņa. Līdz pat šai dienai, LF joprojām ir vienīgā mūsu organizācija, kas demokrātiski, uz dalībnieku balsojuma pamata, ik gadu piešķir projektus atbalsta līdzekļus. Pandēmijas dēļ, nu jau visiem apnikušajam vecajam 2020. gadam aizejot, Latviešu Fonda padome 27. decembrī piedāvāja virtuālas zoom sarunas, saulainākas dienas piesaucot „Austras stundā”, lai iepazīstinātu 70 pie saviem datoriem klātesošos klausītājus ar LF dalībnieku vai atbalsta saņēmēju nesenajiem veikumiem.

Pārrunu vadītājs LF dalībnieks Raimonds Baumanis iepazīstināja runātājus un katram uzdeva tālākās sarunas izraisošu jautājumu vai nu par uzstāšanās saturu, vai par to, ko sniedza ieguldītais darbs un laiks veicot darbietilpīgos projektus.

Atskatoties uz LF rašanās brīdi, nevilus prātā ienāk trīs lielu personību vārdi: Brunis Rubess, Valdis Muižnieks, Voldemārs Gulēns. Likumsakarīgi, ka pirmie „Austras stundas” vārdi izskanēja no Baņutas Rubesas, kas kā dzīvais tilts savienoja LF pirm-

sākumus ar šodienu. Baņuta lasīja izvilkumu no LF atbalstītās grāmatas *Bruno Slept Here/Te bija Brunis*, izvēloties sižetu no jauniņā leģionāra Bruņa ieslodzījuma laika Zedelgemā. Darbs balstīts faktos, taču romāna garšu iegūst, atklājot Bruni caur iespējamām sarunām un pielietojot citus rakstniecības paņēmienus. Baņutai savu neizdzēšamo, daudzšķautnaino radošo garu nācies pievērst ievērojamam pētniecības un datu vākšanas darbam, lai savilktu vienkopus sava tēva bagātās dzīves daudzus pavedienus.

LF dalībniece Laila Milevska - ilustrātorē, mākslas skolas pasniedzēja un komiksu veidotāja, guvusi savu iedvesmu no vecāsmātes, kuŗas bēgļu gaitas zīmīgos veidos atšķīras no ierastā. Cēsiniece, bijusī LU ķīmijas fakultātes studente Irma Veidemane visus Vācijas gadus dzīvoja privāti, strādāja un pelnīja, no sākuma mazā Tīringenas aptiekā, bet vēlāk, padomju spēkiem tuvojoties un virzoties uz rietumiem un dienvidiem, kā starptautiskas organizācijas UNRRA biroja darbiniece dažādās Vācijas pilsētās. Laila meta tiltu uz pagātni, iepazīstinot klausītājus ar projekta trīs daļām: Irmas stāsts, atsevišķs „zīns”* par savu pētniecības ceļojumu pa Vāciju un MFA diplomdarba izstāde Baltimorā, kuŗa papildināja

grāmatu ar tā laika dokumentiem, priekšmetiem, grāmatas ilustrāciju oriģināliem un citiem darbiem, latviski atskatītu interviju un Irmas mūža chronoloģiju pie sienas.

Cita veida tiltu, gan starp baltiešiem, gan arī baltiešiem un citiem, pārstāvēja nākošā runātāja Krista Svalbonas, kas sevī iemieso latviešu un lietuviešu gēnus. Kopā ar vīru Lari Alversonu viņa stāstīja par LF atbalstītas izstādes gatavošanu ar darbiem par bēgļu nometņu ēkām, kuŗās mitinājušies tik daudzu Eiropas tautību pār-

Baņuta Rubesa lasa izvilkumu no grāmatas par savu tēvu “Bruno Slept Here/ Te bija Brunis”.

stāvj. Darbi veikti neparastā lāzera griešanas teknikā, kas prasa sarežģītu programmēšanu, lai uzklātu uz nometņu ēku zīmējumiem tā laika vēstuļu tekstu burtus. Tie piešķir plakanai virsmai trīsdimensionālu efektu, ar iespēju vēl aiz sevis mest ēnu. Arī Krista, tāpat

kā iepriekšējās runātājas, veikusi plašu pētniecību: brauca, identificēja un vizuāli piefiksēja vecās nometņu ēkas, intervēja to bijušos iedzīvotājus. 2022. gadā ir paredzēta šīs izstādes tūre pa Latvijas, Lietuvas un Igaunijas muzejiem.

Trimdas apstākļos LF atbalstījis kultūru un izglītību, neiztrūkstot grāmatu tulkojumiem. Taču mūsdienās neatkarīgas Latvijas valsts uzdevumi sniedzas arī tālu pāri kultūrai. Tiltu uz LF neti-

Laila Milevska iedvesmu grāmatai “Irma” guvusi no savas vecāsmātes bēgļu gaitās piedzīvotā.

Nīgale, kas likteņa apli noslēdz kā bēgļu bērns un mazbērns, kas atgriezies Latvijā uz palikšanu, nodibinājusi ģimeni, strādājusi kā skolotāja, tagad mūzicē, vai, precīzāk, izdzied savu sirdi latviešu un citzemju publikām. Imanta ir folkloras kopas „Laiksne” dalībniece, un duetā ar Katrīnu Dimantu ir grupā „Imanta Dimanta un draugi” (starp draugiem-mūzikantiem arī vīrs Krišjānis Sils). Imanta savā stāstījumā uzsvēra savu pieķeršanos latviešu tradicionālajai mūzikai, kas „dod spēku”. Sekoja mūzikas video ar Imantu un Katrīnu, kuŗā izmantots tautas dziesmas teksts; tad vēl viens - no repera Gustavo repertuāra, kur stāsts par latviešu maskošāns tradīcijām savijās ar šodienas masku tematiku, savienojot to asprātīgā, ar digitāliem elementiem papildinātā montāžā, kas smīdināja skatītājus par pandēmijas likstām – pārēšanos mājas režīmā un ierobežotajām izkustēšanās iespējām.

Sekosim visi Imantas padomam: dziedāsim tautas dziesmas, vairosim spēku, pieveiksīmoški pandēmiju!

Latviešu Fonds, padome un dalībnieki novēl visiem laimīgu, veselīgu 2021. gadu un aicina visus, neatkarīgi no vecuma, kas to vēl nav darījuši, pievienoties mūsu kopai. ●

Sandra Milevska

*“zīns” no angļu vārda *zine* (*magazine*) nozīmē maza metiena, pašpublicētu, uz kopētāja pavairotu oriģinālsatura izdevumu.

Imanta Nīgale stāsta par grupu “Imanta Dimanta un draugi”.

Kādas dziesmas dziedāsim?

Dziesmu un deju svētku rīkotāji veic amatieŗu koŗu aptauju par Noslēguma koncertā iekļaujamām dziesmām svētkos 2023. gadā

Latvijas un latviešu diasporas amatieŗu koŗu diriģenti, dziedātāji, koŗmeistari, vokālie paidagogi un koncertmeistari ir aicināti piedalīties XXVII Vispārējo latvieŗu Dziesmu un XVII Deju svētku Noslēguma koncerta programmas izveidē. Ieteikumus repertuāram var iesniegt līdz šī gada 21. janvārim, izpildot elektronisko aptaujas anketu **Dziesmu svētku biedrības tīmekļvietnē**.

2023. gada jūlijā svinēsī Dziesmu svētku tradīcijas 150. gadskārtu. Koŗu lielkoncerta “Tīrums. Dziesmas ceļš” repertuārs jau ir zināms. Pašlaik rit aktīvs darbs pie Noslēguma koncerta programmas izveides, un svētku rīkotājiem ir svarīgs katra amatieŗu koŗu kustības dalībnieka viedoklis.

Elektroniskās aptaujas (saite: <https://www.dziesmusvetkubiedriba.lv/>) dalībnieki ir aicināti ieteikt desmit koŗa dziesmas, bez

kuŗām, viņuprāt, Dziesmu un deju svētku koncerts nebūtu iedomājams.

Izpildot anketu, ir iespējams nosaukt koŗa dziesmas, kas Dziesmu un deju svētkos jau ir skanējuŗas, gan citas koŗa dziesmas. Noteikti jānorāda dziesmas nosaukums, kā arī komponista vārds, uzvārds un koŗa veids (jauktais, sievu, vīru, dubultkoŗis), kam dziesma rakstīta. Aptaujas rezultāti tiks sakopotī un izmantotī, veidojot 2023. gada Dziesmu

Latvieŗu dziedātāji visā pasaulē ar nepacietību gaida 2023. gadu, kad visi kopā atkal varēs stāties uz Dziesmu svētku lielās estrādes kāpnēm svētku Noslēguma koncertam.

un deju svētku Noslēguma koncerta repertuāru.

Amatieŗu koŗu dalībnieku aptauju veic Latvijas Nacionālais kultūras centrs sadarbībā

ar Dziesmu svētku biedrību. ●

Lana Kazlauskīene
Latvijas Nacionālais kultūras centrs

Vai var izglābties no kaujas drona?

Juris Ulmanis stāsta par jauniem ieročiem,
no kā karavīriem jāizvairās šajās dienās

Militāri konflikti bez upuriem un izpostītām zemēm laiku pa laikam pasaules vēsturē atstāj kādu inovāciju. Pirmais pasaules karš armiju arsenālā ienesa nāvi sējošu ložmetēju un indīgu gāzi kā ieroci, otrā pasaule iepazīna atombumbu un Vietnamas karā nozīmīgu lomu spēlēja helikopteri. Īsā, bet nežēlīgā kara darbība Kalnu Karabachā pievērsa plašākas sabiedrības uzmanību kaujas droniem un darbībā uzskatāmi parādīja to, par ko tehnoloģiju eksperti brīdināja jau pirms daudziem gadiem – bezpilota lidaparāti var nodarīt lielus postījumus ienaidnieka spēkiem. Droni ir ātri, tie var pēkšņi “uzrasties” negaidītās vietās un no tiem nav viegli aizsargāties, jo nelīdz ne ierakumi, ne sienas un dzeloņdrātis. Aprīkoti ar ieročiem un sprāgstvielām lidaparāti var izpostīt pretinieka armijas bāzi, vienlaikus pasargājot savas armijas karavīrus no zaudējumiem, kādi neglābjami rastos pārdrošos uzbrukumos.

Redzot spiegu filmu scenārija īstenošanu dzīvē, militārpersonas meklē “pretindi” dronu uzbrukumiem. Nav šaubu, ka tuvāko gadu laikā tiks radīta tehnoloģija žiglo lidaparātu neitrālizēšanai. Taču kamēr tādas nav, ikvienam karavīram ir aktuāls jautājums – vai no drona uzbrukuma iespējams izvairīties?

Atbildes meklējumi notiek gana intensīvi, un entuziasti pat izdevuši digitālas “izdzīvošanas rokasgrāmatas”. Pasmeloties zināšanas no tiem, mēģināsim saprast, kāda rīcība var paglābt no negaidīta uzbrukuma.

Daba pret tehnoloģijām

Kā ikvienai tehnoloģijai, arī droniem ir gan stiprās, gan vājās puses. To “Ahileja papēdis” pilnīgi noteikti ir slikti laikapstākļi. Dabu kontrolēt cilvēks nespēj, bet tai raksturīgus apstākļus gan protam sacelt. Tā kā lidaparāti ir mazi un salīdzinoši viegli, tiem ir grūti tikt galā ar spēcīgu vēju, intensīvām lietavām un biezu miglu. Pamanot dronu tuvošanos, karavīru vienībām

Juris Ulmanis ir zemessargs un polārpētnieks.

var palīdzēt dūmu sveces. Necaurredzamā migla traucē lidaparāta sensoru darbu, pie tālvadības esošā operātorā redzamība ir apgrūtināta un pastāv augsta iespējamība, ka drons ietrieksies kokā vai kādā citā šķērslī. Ūdens lielgabali un augstspiediena ūdens šļūtenes palīdzēs aiztriekt uz mācīgos nelūgtos viesus prom no armijas apmetnēm. Noderēs arī jaudīgi ventilātori, kas aizpūš pa gaisu visu, kas nav piesiets. Pat lieliem droniem ir grūti turēties pretim šādām brāzmām.

Ja šādu līdzekļu nav pa rokai un lidaparāts pārsteidzis nelielu karavīru grupu ceļā, tad pēc iespējas jāizmanto vides priekšrocības. Lai cik izveicīgi būtu droni, navigācija sarežģītā vidē tiem sagādā problēmas. Tādēļ pirmais uzdevums ir skriet meža biezoknī, patverties kalnu alā vai notekcaurulēs zem ceļa. Jo vairāk šķēršļu un šaurāka ieeja, jo grūtāk lidaparātam būs sekot. Turklāt šaurā ejā tas kļūst par vieglu upuri karavīram – to ir vieglāk sašaut vai notriekt ar sitieni.

Labs sargs ap nometnēm ir lielacu kamuflāžas tīkls. Ja drona sensori auklas laikus nepamana, tad tā propeleri sapinās un ierīce kļūst rīcībnespējīga. Var arī izmantot tīkla lamatas vai ieročus, kas izšauj tīklu lidaparātu virzienā. No šāda “apskāvienu” lidaparāti neprot atbrīvoties.

Samulsināt un neitrālizēt

Noderēs arī maldināšanas taktikas un rīki. Saulainā dienā apkārtne izkaisītas stikla vai spoguļa lauskas izklidēs

starus un mulsinās dronu. Savukārt naktī vērtīgs palīgs ir metāliska sega, kas infrasarkanajam sensoram traucē izmērīt ķermeņa temperatūru. Tādējādi drons īstu cilvēku var uzskatīt par nedzīvu priekšmetu un ignorēt.

Daži entuziasti pat sekmīgi izmēģinājuši paštaisītu aizsargsistēmu, aprīkojot parastu lietussargu ar infrasarkanās gaismas diodēm. Pavēršot lietussarga virsmu pret novērošanas kameru, tā tiek samulsināta un neuztver ieraudzīto objektu kā dzīvu būtni.

Vēl labāk, ja karavīriem var izsniegt specializētus signāla bloķēšanas ieročus, kas ar spēcīgu radiosignāla impulsu var piespiest dronu atgriezties sākotnējā pozīcijā vai pat nekontrolēti nokrist. Šie ieroči gan darbojas tuvā distancē un var kaitēt arī pašu karavīru komunikācijas iekārtām. Te gan jāatceras, ka karavīriem arī misiju laikā jācenšas mazināt savu “digitālo nospiedumu”. Proti, jāizvairās no bezvadu ierīču un GPS uztvērēju lietošanas, jo kaujas dronu sensori var uztvert to signālu un ātrāk nonākt uz pretinieka pēdām.

Alternatīvs rīks ir GPS uztvērēja apmānītāji, kas droniem intensīvi sūta nepatiesas koordinātas līdz tie šo informāciju sāk uzskatīt par patiesu. Tiklīdz tā notiek, dronu var novirzīt uz vietu, kur tas neapdraud karavīrus.

No dārgiem rīkiem neapšaubāmi efektīvas ir lieljaudas mikroviļņu ierīces, kas ar elektromagnētisko impulsu izsit dronu no ierindas. Diemžēl, uzbrukumā cietīs arī pašu komunikācijas iekārtas. Savukārt eksperimentālā stadijā ir ārkārtīgi koncentrētas gaismas jeb lāzera staru iekārtas, kas iznīcina lidaparāta elektroniku.

Glūzi kā ikviens ierocis cilvēces vēsturē, arī droni efektīvi pildīs savu pienākumu īsu brīdi. Militārā industrija ir veidota tā, ka katram izgudrojumam drīz tiek piemeklēts neitrālizējošs līdzeklis. Visticamāk, tāpat būs arī tagad. ●

Juris Ulmanis
zemessargs un
polārpētnieks

Pazvanīt vai piezvanīt: kā un kad pareizi tos lietot?

Atbild filoloģe Sanita Dāboliņa:

Tūlīt pēc svētkiem turpinām iesāktu sarunu par darbības vārdiem, kas atvasināti ar priedēkļiem. Jau rakstīju, ka katram priedēklim ir sava nozīme vai nozīmes, ko tas piešķir atvasinātajam vārdam, bet, ja priedēklis vārda nozīmi nemaina, tad to iesaka nepievienot.

PA- norāda uz darbības īslaicīgumu, ierobežotību, kā arī pabeigtību, tas nozīmē “neilgi, mazliet zvanīt, signalizēt”: *pazvanīt pie durvīm* (negaidot, lai atver; tā bērni dara blēņojoties); *pazvanīt ar lielo torņa zvanu; tramvajs pazvanīja, lai cilvēki pāiet malā*. Sarunvalodā PAZVANĪT nereti tiek lietots PIEZVANĪT vietā.

PIE- norāda, ka ar darbību kaut kam pietuvinās, pievienojas, un tas attiecināms uz

savstarpējo komunikāciju: *piezvanīt, lai apsveiktu svētkos; piezvanīt tētim; piezvanīt uz Lapzemi; piezvanīt skaipā*. Otrā nozīme saistās ar telpas, apkārtnes pieskandināšanu: to biežāk lieto daiļliterātūrā (*putni, pulksteņi piezvana apkārtni*), ikdienā to dzirdam reti. Žargonā zināms eifēmisms (vārds vai teiciens, ko lieto kāda rupja, nepieklājīga vārda vai teiciena, arī intima vai tabuēta nosaukuma vietā) „*piezvanīt šefam*” — “*aiziet uz tualeti*”.

PAZVANĪT tā pamatnozīmē ir nepieciešams ļoti reti. Ja kādu gribam izjokot, var, protams, pazvanīt pie durvīm vai pazvanīt pa telefonu un bēgt projām vai nolikt klausuli, bet, ja vēlamies satikties vai parunāties, tad vajag PIEZVANĪT. Pandēmijas laiks rosina: PAZVANI pie durvīm, atstāj dāvanu un bēdz projām nesatiekoties, tomēr pa telefonu PIEZVANI un droši sarunājies!

Ikviena lasītājs ir aicināts iesūtīt savus jautājumus, un mēs centīsimies atbildēt.

Sabiedrotie aiz mums stāv kā mūris

(Turpinājums no 9. lpp.)

attīstītos, jābūt stabilitātei, un Kanadas militārpersonu klātbūtne to stiprina.

Vai, aktivizējoties saiknēm aizsardzības jomā, mēs varam cerēt arī uz sadarbības attīstību aizsardzības industrijas nozarē?

Kā vēstniecība mēs šādu centienus atbalstām, un interese par Latviju Kanadā ir pieaugoša. Tiesa, Latvija un Kanada atrodas ļoti tālu viena no otras. Patlaban vairāk nekā 80% ekonomiskās sadarbības Kanadai ir ar ASV, tomēr kustība ir sākusies arī mūsu virzienā. Tagad abu valstu uzņēmēji meklē savstarpējos sakarus.

Diemžēl Covid-19 mazina

iespēju uzņēmējiem piedalīties dažādos gadatirgos, bet sadarbība notiek. Jebkuras sadarbības pamatā ir uzticība. Tā ir vajadzīga, lai lietas varētu kārtot droši. Uzticība neveidojas vienas dienas laikā. Bieži tās iegūšanai ir vajadzīgi mazi solīši, kas noved pie lielas sadarbības. Latvijas un Kanadas uzņēmējiem jāmeklē savi sadarbības veidi. Mēs varam viņus iepazīstināt, bet uzņēmējiem pašiem jāatrod pamats tālākai sadarbībai. Šajā ziņā esmu optimists. Ja produktu un pakalpojumu kvalitāte būs atbilstoša, sadarbība abu valstu uzņēmēju vidū notiks, neraugoties uz lielo attālumu, kas ir abu valstu starpā. ●

Latvijas un Kanadas karavīri plecu pie pleca.

Foto: Armīns Janiks/ Aizsardzības ministrija

Bezpilota lidaparāti var nodarīt lielus postījumus ienaidnieka spēkiem.

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 8-16; tālr. 416-921-3327; 200 Balmoral Ave., Toronto, ON M4V 1J6. Māc. G. Grietiņš, 40 Hollyberry Trail, North York, ON, M2H 2S1, tālr. 647-986-5604, e-pasts: grietins@gmail.com. Papildus informācija par draudzes notikumiem atrodama mājaslapā www.stjohnslatvian.ca.

Lai pasargātu draudzes locekļus no vīrusa, draudzes padome ir lēmusi, ka dievkalpojumi baznīcā pagaidām ir atcelti un būs skatāmi video formātā.
<https://youtu.be/bw1eiF1aO18>

17. janvārī pl. 11.00 Zoom dievkalpojums mācītāja Ģirta Grietiņa vadībā. Lai pievienotos, lūdzam reģistrēties pie Larry Gifford, rakstot uz larryandinta@gmail.com. Skatieties arī svētbrižu video ierakstus mūsu mājas lapā *baznica.ca*.

Visi laipni aicināti piedalīties Sv. Jāņa draudzes Bībeles diskusiju grupā svētdienās, kur draudzīgi tiek pārrunāti, kopā lasīti un pārdomāti Bībeles vārdi. Diskusijas notiek angļiski un daļībai nav vajadzīgas priekšzināšanas.

Lai pievinotos, rakstiet Larry Gifford larryandinta@gmail.com vai skatieties informāciju mājaslapā [baznica.ca](http://www.baznica.ca).

SV. ANDREJA DRAUDZE

200 Balmoral Ave., Toronto, ON M4V 1J6, tālr. 416-924-1563. Draudzes administrātores Sarma Gaide, birojs atvērts katru darba dienu no pl. 10:00 līdz 18:00. Papildus informācija par draudzes notikumiem atrodama mājaslapā www.standrewslatvian.org.

Dievkalpojumi notiek tikai tiešsaistē, nevis klātienē.

AUSTRUMU DRAUDZE

Dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā, pl. 14.00 361 Danforth Ave., Toronto, ON M4K 1P1. Māc. Dr. Anita Gaide, 40 Longwater Chase, Unionville, ON L3R 4A5, tālr. 905-477-7042. Draudzes pr-ks Juris Jente, tel. 416-221-2275. Mājas lapa: www.stbarnabas-toronto.com/pages/latvi-an_congregation.html.

Meditātīva, pacilājoša ērģeļu mūzika – solo dziesmas: <https://www.youtube.com/channel/UCDhizlPabQJ4y8gXTymuRzQ/videos?view=0&sort=da&flow=grid>.

Pieejamie video:

Christmas at St. Barnabas; Advent in Word and Sound.

Skat. St. Barnabas Anglican Church on Danforth website Latvian Lutheran link.

Bībeles Grāmatu klubs:

27. janvārī pl. 19.00 - 20.30 Zoom sanāksme. Salamans mācītājs.

24. janvārī pl. 14.00 dievkalpojums un ieskaņojums.

Dievnams atvērts līdz 10 cilvēkiem.

KATOĻU DRAUDZE

Dievkalpojumi notiks divas reizes gadā: Lieldienās un Ziemasvētkos pl. 13.00 Kristus Augšāmcelšanās baznīcā, 1 Resurrection Rd. (3650 Bloor St. West) Toronto, nedaudz rietumos no Bloor-Islington pazemes stacijas.

DIEVKALPOJUMU KOPAS

Aprūpē prāv. Ivars Gaide, tālr. 905-477-7042.

HAMILTONAS EV. LUT.

KRISTUS DRAUDZE

18 Victoria Ave. South, Hamilton, ON L8N 2S6; tālr. 905-527-5810. Māc. D. Kaņepa runas stundas pēc vienošanās. Māc. Dāvis Kaņeps, 189 Nakoma Road, Ancaster, ON L9G 1S6. Tālr. 289-442-6846. Draudzes priekšnieks Jānis Grinvalds, tālr. 905-563-3272.

Ik nedēļas svētbriži atrodami vietnē Vimeo <https://vimeo.com/user113249672>

Izdrukātus iepriekšējo svētdienu sprediķus variet saņemt pēc pieprasījuma, sazinoties ar mācītāju Dāvi Kaņepu: tel. 289-442-6846. Ja vēlaties noklausīties svētbrižu ierakstus pa tālruni, lūdzu sazināties ar Birutu Kwapisinski: tel. 905-389-3842.

ST. CATHARINES

DRAUDZE

Draudzes adrese 47 Woodelm Drive, St Catharines, ON L2M 4N6; tālr. (905) 938-0219.

OTAVAS DRAUDZE

Miera draudze, 83 Main St., K1S 1B5 tālr. 613-230-4085. Draudzes priekšniece Vita Mazpole, tel. 613-692-6056, mazpolis@gmail.com.

21. februārī pl. 11.00 dievkalpojums.

MONTREĀLAS

TRĪSVIENĪBAS EV. LUT.

DRAUDZE

Dievkalpojumi notiek Montreālas Latviešu Centrā, 3955 Provost St., Lachine, katra mēneša pirmajā un trešajā svētdienā pl. 15:00.

Draudzes priekšnieks Jānis Mateus. Draudzes adrese: Trinity Latvian Church, P.O. Box S39, Station NDG, Montreal, PQ, H4A 3P4, tel. 514-992-9700.

KATOĻU DRAUDZE

Dievkalpojumi Montreālā notiek katra mēneša trešā svētdienā, pl. 10.30, Notre Dame Bazilikas Sv. Jēzus Sirds kapličā, 426 St. Sulpice ielā.

SADBERIJAS DRAUDZE

Diakone Inese Upmane-MacDonald. Draudzes pr. Pēteris Golde.

VANKUVERAS DRAUDZE

Pr-ks Kārlis Pelēns, 1008 West 17th Street, North Vancouver, B.C., V7P 3C5; tāl. 604-987-4958.

SV. PĀVILA DRAUDZE

DETROITĀ

Baznīcas adrese: 30623 West Twelve Mile Road, Farmington, Hills MI 48334.

ŅUJORKAS DRAUDZE

4 Rīga Lane, Melville, NY.

LAT. EV. LUT. DRAUDZE

VAŠINGTONĀ, DC

Draudzes nams un kanceleja 400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850-3121. Tel. 301/251-4151. Mācītāja Anita Vārsberga Pāža, tel. mājās 301/293-2052. e-pasts: dcdraudze@verizon.net.

ČIKĀGAS

LATVIEŠU EV. LUTERISKĀ SV. PĒTERA DRAUDZE

450 Forest Preserve Dr., Wood Dale, IL 60191-1983; tālr. 630-595-0143, draudzes pr. Uldis Pūliņš. Mācītājs Ojārs Freimanis.

ČIKĀGAS LATVIEŠU EV.

LUTERISKĀ CIĀNAS

DRAUDZE

6551 W. Montrose Ave., Chi-

Dieva mīlestības piepildīta dzīve

Diakone Aina Avotiņa mūžībā

Reti mūsu Latviešu Ev.-Lut Baznīcas garīdznieku rindās tiekam svētīti ar Dieva Vārda kalpu, kuŗam ir bijis tik plašs, bagātīgs un daudzveidīgs kalpošanas lauks kā bija diakonei Ainai Avotiņai.

Ainas Avotiņas dzīves gaitas iesākas Saldū, Latvijā 1926. gada 27. jūnijā. Pamatskolas un ģimnazijas gadi arī vadīti turpat. Trimdas sākuma gadi vadīti Vācijā.

Pēc dažiem gadiem DP no-metnē radās iespēja emigrēt uz Angliju, kur Aina iesāka studijas un ieguva reģistrētas medicīnas māsas tiesības. Pēc tam viņa vēl papildināja studijas, lai kļūtu par reģistrētu vecmāti (midwife), kā arī speciālizējās pāragri dzimušo zīdaiņu kopšanā.

Ainas Avotiņas izglītība turpinājās ar studijām anglikāņu „Mount Hermon Theological College” Londonā un 1956. gada studijas tur nobeidza ar uzslavu. Viņa ņēma kursus tropisko slimību ārstēšanā, jo sajuta aicinājumu kalpot Dievam ārmisijā.

No 1957. gada līdz 1965. gadam Aina Avotiņa strādāja Tanzanijā, Āfrikas austrumu daļā ar internacionālo starpkonfesionālo misijas biedrību „African Inland Mission”. Vienu gadu viņa vadīja pirmās palīdzības medicīnas staciju pie Viktorijas ezera. Pēc tam Aina vadīja galveno misijas slimnīcu un arī izveidoju bērnu veselības klīnikas, kā arī vadīja lielo spītālīgo koloniju (ap 1,000 pers.).

Līdztekus ar šo lielu darbu Aina arī apmācīja vietējo personālu un sniedza garīgo aprūpi, jo bija iemācījusies vietējo valodu – Kiswahili. Dzīves un darba apstākļi Tanzanijā bija primitīvi, bet Ainai bija prieks palīdzēt līdzcilvēkiem.

Aina ieceļoja Toronto 1965. gada beigās un iesāka jaunu studiju posmu, nobeidzot slimnīcas administrācijas kur-sus Toronto universitātē. Tad sekoja 24 gadu darbs Toronto

„Wellesley” slimnīcā kā di-rektore/vadītāja visās nozarēs (Director Evening/Night Ho-spital Services).

Blakus maizes darbam Aina Avotiņa apmeklēja LELBA’s Teoloģijas kursus 5 gadus un tika ordinēta par evaņģelisti/diakoni 1985. gada 8. novem-brī Sv. Jāņa draudzē Toronto.

Ainas Avotiņas darbs Sv. Jāņa draudzē bija plašs, enerģētisks un nesa lielu svētību draudzes locekļiem un draudzes mācītājam. Aina vadīja draudzes aprūpes darbu, palīdzēja draudzes mācītājam ar dievkalpojumiem un citiem amata darbiem, bija aktīva draudzes padomē un dāmu komitejā, sarunāja un iz-kārtoja Bībeles lasītājus un dievgalda palīgus draudzes dievkalpojumiem un izpildīja daudz citus draudzes vadības darbus.

Aina Avotiņa arī bija aktīva kopbaznīcas darbā. Viņa bija LELBA Kanadas apgabala dāmu komitejas referente sešus gadus un organizēja gads-kārtējās Apgabala dāmu ko-mitejas konferences. Oikume-niskā darbā Aina bija vietējās sadarbības grupas „Churches on-the-Hill” sieviešu „World Day of Prayer” rīcības komi-tejas locekle.

Varbūt Ainas lielākais darbs Sv. Jāņa draudzē bija koor-dinēt sadarbību ar sešām māsu draudzēm Latvijā - Skrundu, Tērveti, Lipaiķiem, Rūjienu, Mazsalacu, Umurgu. Aina pārskatīja humānitāros un baznīcas palīdzības sūtījumus uz māsu draudzēm, uzturēja aktīvu komunikāciju ar visām māsu draudzēm un vairākas reizes apmeklēja šīs draudzes, tā vēl svētīgāk veicinot Baz-nīcas un latvisko kopību.

Līdztekus ar šo lielo darba lauku Sv. Jāņa draudzē, dia-kone Aina Avotiņa arī uzņē-mās garīgo aprūpi par divām mazākām latviešu ev.-lut. draudzēm Ontario - Londo-nas Trīsvienības draudzi un arī Sv. Katrīnas (St. Cathe-

tāja Dr. Sarma Eglīte. Draudzes priekšniece Zenta Apīnis.

MINEAPOLES –

ST. PAULAS LATVIEŠU

EV. LUT. DRAUDZE

Baznīcas adrese: 3152 17th Ave. S., Minneapolis, MN 55407; tālrunis 612-722-4622; e-pasts mndraudze@gmail.com. Draudzes priekšniece Kristīne Kontere (tālr. 952-412-4591). Draudzes biroja stundas: treš-dienās no pl. 10.00-14.00.

Viesu mācītājs Rev. David Folkerts vadīs dievkalpojumus divas reizes mēnesī.

Visi dievkalpojumi tiek raidīti tiešraidē internetā: [facebook.com/151677648181316/live](https://www.facebook.com/151677648181316/live).

Lūdzu sazināties ar draudzi, vai dievkalpojumi notiks klātienē vai neklātienē.

17. janvārī pl. 10.30 dievkalpojums.

24. janvārī pl. 10.30 dievkal-

Diakone Aina Avotiņa.

rines), kuŗās Aina 10 gadus bija garīgās dzīves vadītāja.

Diakone Aina Avotiņa ir arī publicējusi vairākus rakstus LELBāL garīgā izdevumā „Ceļa Biedrs”, kā arī laikrakstā “Latvija Amerikā”, lasīja referātus par reliģiskiem un arī literāriem tematiem latviešu sabiedrībā un vadīja svētbrižus kā skolās, tā arī vietējo latviešu organizāciju sarīkojumos. Kā LELBA’s Kanadas apgabala vikāre, diakone Aina Avotiņa arī vadīja dievkalpojumus, citās LELBA’s Kanadas ap-gabala draudzēs atvietojot mācītājus.

2015. gadā Aina Avotiņa iz-beidza savu lielo darbu Sv. Jāņa draudzē un parcēlās uz Otavu, lai dzīvotu tuvāk ģimenei un draugiem.

Jaungada dienā, 2021. gada 1. janvārī Ainas Avotiņas mī-lestības pilnā sirds klusēja.

Ainas izvadīšana notika 2021. gada 9. janvārī, piedalo-ties garīdzniekiem, kuŗi bijuši Ainas līdzgaitnieki darbā Ka-nadā. Ainas Avotiņas bēru vi-deo ir redzams līdz 9. februārim internetā: <http://ipickart.ca/stream/Avotins/>. Aina tika apglabāta York kapsētā, To-ronto, kur guldīta māte Anna un māsa Vija.

Par Ainu sēro brālis Ojārs un ģimene Anglijā; tuvinieki Anda, Guntis un Kristīne Runģis Otavā; draugi Latvijā un plašā pasaulē, kā arī amata

(Turpinājums 15. lpp.)

pojums.

31. janvārī pl. 10.30 dievkalpojums.

DIENVIDKALIFORNIJAS

LATVIEŠU EV. LUT.

DRAUDZE

Baznīcas adrese: 1927 River-side Dr., Los Angeles, CA 90039. Draudzes priekšniece Tamāra Rūse (tālr. 949-443-2150).

KALAMAZŪ EV. LUT.

APVIENOTĀ DRAUDZE

122 Cherry Hill st., Kalama-zoo, MI 49006. Māc. Aija Gra-ham.

SV. PĒTERSBURGAS

LATVIEŠU EV. LUT.

DRAUDZE

Dievkalpojumi notiek Faith Lutheran Church. Adrese: 2601 49th Street North, St. Pe-tersburg, FL. Mācītājs Aivars Pelds, draudzes priekšniece Aija Norbergs.

Saulaines grāmatu klētiņa pieņem ziedotās grāmatas latviešu un angļu valodā.
Dodiet ziņu, ja meklējat kādu īpašu izdevumu.
Zvanīt: Ainaī Selgai 416-759-0460 vai
Kristīnei Stivrīnai 705-424-6226, stivrians2020@gmail.com,
Natālija Tanne 905-773-3328
Viss ienākums par grāmatām iet par labu Saulainei!

Laukirbei šogad liels gods

(LETA) Lai mudinātu sabiedrību aizdomāties par videi draudzīgu saimniekošanu laukos, Latvijas Ornitoloģijas biedrība (LOB) par 2021. gada putnu izvēlējusies lauku putnu sugu - laukirbi (*Perdix perdix*), informēja LOB komunikācijas speciāliste Kitija Balcare.

LAUKIRBE *Perdix perdix*

2021. gada putns

Laukirbe ir rūsgani brūni raibs, drukns baloža lieluma putns ar samērā īsām, spēcīgām kājām un īsu asti. Laukirbes kā lauku putni sastopamas laukmalās, grāvmalās, mežmalās, krūmajos, pļavās, ganībās, labības laukos, ziemā arī apdzīvotu vietu tuvumā. Lido nelabprāt, bēg skrienot, bet iztraucēta var pacelties spārnos un uzspurgt gaisā ar troksni. Peņas sausās smiltīs. Laukirbes “ēdienkartē” ir gan augu valsts, gan dzīvnieku valsts barība, tostarp kukaiņi, bezmugurkaulnieki, sēklas, graudi, asni, pumpuri, lapas, ogas, augļi.

Līdzīgi citiem vistveidīgajiem, arī laukirbe mēdz uzlasīt akmentiņus, lai guzā tie palīdzētu sasmalcināt barību. Laukirbe ir izteikta nometniece, kas paliek ziemot Latvijā. Laukirbes veido monogāmus pārus.

Ornitologs, Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultātes asociētais profesors Ainārs Auniņš stāsta, ka laukirbe ir viena no tām putnu sugām, par kuņas populācijas stāvokli un tā pārmaiņām ir ļoti maz zināms. Sugai ir ļoti slēpts dzīvesveids, tādēļ tās klātbūtni ne vienmēr izdodas konstatēt vietās, kur tā sastopama.

Ornitologs skaidro, ka pēdējās desmitgadēs lauksaimniecība ir ievērojami mainījusies. Kolhozu laiks, kad lielos apmēros tika lietota agroķīmija, laukirbei bija ļoti nelabvēlīgs, bet populācija sāka atgūties pagājušā gadsimta deviņdesmitajos gados, kad lauksaimniecības intensitāte krasī samazinājās.

“Pašlaik lauksaimniecība atkal kļūst intensīvāka, bet trūkst skaitlisku datu par to, kā tas atsaucas uz laukirbi.

Neskatoties uz to, tomēr ir zināms, ka kopš iepriekšējā Latvijas ligzdojošo putnu atlanta, sagatavota šī gadsimta sākumā, laukirbes izplatība ir turpinājusī samazināties,” stāsta Auniņš.

Citur Eiropā laukirbju skaita samazināšanos izraisa ne

vien lauksaimniecības intensitātes pieaugums un dažādu augu aizsardzības līdzekļu lietojums, bet arī ainavas dažādības samazināšanās lauku ainavā, īpaši drošai izligzdošanai piemērotu neapstrādāto zemes platību, tostarp grāvmalu, ceļmalu, zāles joslu starp laukiem samazināšanās.

Kā norāda LOB ornitologs Agnis Bušs, tā kā laukirbe ir samērā grūti konstatējama slēptā dzīvesveida dēļ, esošā situācija ir vien nojaušama, tāpēc jo īpaši svarīga ir šīs sugas novērojumu ziņošana. Tas palīdzēs pētniekiem apzināt sugas populācijas situāciju Latvijā.

Par saviem laukirbes novērojumiem ikviens aicināts ziņot portālā vai mobilajā lietotnē “Dabasdati.lv”.

Gada putna akciju LOB rīko jau 26. reizi. Iepriekš par gada putniem izvēlēti grieze (1996), vakarlēpis (1997), zaļā vārns (1998), mazais ērglis (1999), ķīvīte (2000), ūpis (2001), lielais ķīris (2002), rubenis (2003), baltais stārķis (2004), ziemeļu gulbis (2005), lauka piekūns (2006), melnā dzilna (2007), melnais stārķis (2008), jūraskrauklis (2009), mednis (2010), meža pūce (2011), jūras ērglis (2012), kākaulis (2013), pupuķis (2014), dzeltenais tārtiņš (2015), dižraibais dzenis (2016), dzeltenā cielava (2017), pļavu tilbīte (2018), mežirbe (2019), zivju dzenītis (2020).

LOB ir lielākā dabas organizācija Latvijā, kuņa, pateicoties aptuveni 600 biedriem, veic savvaļas putnu izpēti un tiecas saglabāt to dzīvotnes Latvijā, rūpējoties par dabas daudzveidību cilvēku un putnu labklājības vārdā.●

KRISTUS DĀRZS LATVIEŠU MĀJA

KRISTUS DĀRZS LATVIEŠU MĀJA

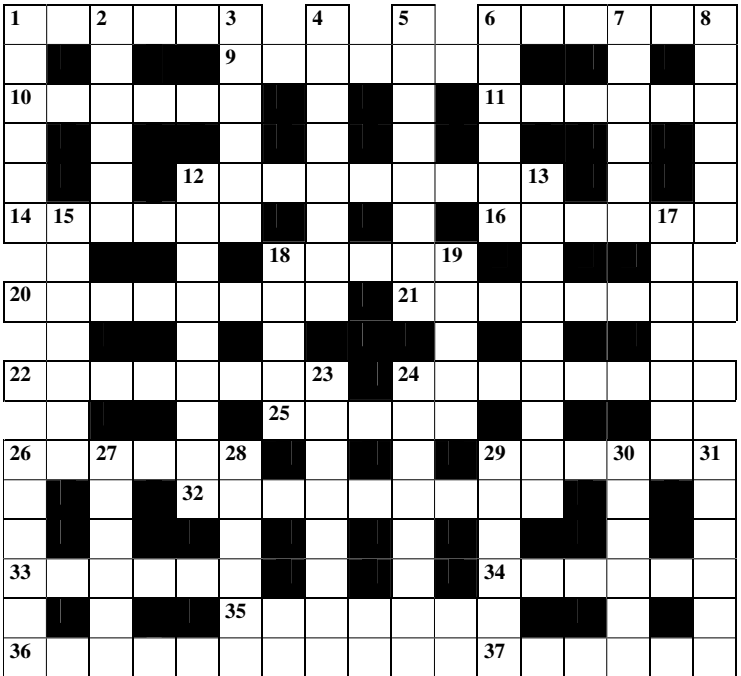
piedāvā

- labvēlīgu un drošu vidi
- pastāvīgu aprūpi
- pienācīgu medicīnisko palīdzību
- garīgu atbalstu un sapratni
- dažādas nodarbības un programmas, pasākumus un izbraukumus

Mēs gādājam par Cilvēkiem, kuri gādā par latviskumu un labklājību šeit.

11290 Pine Valley Drive
Woodbridge, ON
L4L 1A6
905-832-3300
Kristusdarzs@klatvianhome.com

Krustvārdu mīkla Nr. 522

Sastādījis Māris Cinītis

Līmeniski. 1.Braši soļot, jāt. 6.Zods. 9.Nepieklājīgs vārds, jēlība. 10.Nelaiņi, sadrūmuši. 11.Vēlīga, atsaucīga. 12.Aplamība, nepareizība. 14.Maizes kukuļi. 16.Citāds, pretējs. 18.Lipīga, epidēmiska mājdzīvnieku slimība. 20.Ļoti ātri aizskriet. 21.Savstarpēji pretējas nozīmes vārdi. 22.Rosīgas, strādīgas. 24.Gudras, apdomīgas. 25.Iejūga piederums, ko sauc arī par paugām. 26.Mundras, možas. 29.Latviešu motosportists

(1974), pieckārtējs pasaules čempions. 32.Untumainas, iedomīgas. 33.Ļauni, sarkastiski izsmiet. 34.Sākt zaļot. 35.Apstrādāts ar kādu galdnieka darbarīku. 36.Šķiest kaut ko šķidru tā, ka šļakstās uz visām pusēm. 37.Lieli apaļi koka trauki.

Stateniski. 1.Vairākticami, iespējami. 2.Augšanas un attīstības ziņā atpalicis labības stiebrs. 3.Ūdens celšanas ierīces. 4.Bērēs teikt

EMBASSY OF LATVIA

Latvijas vēstniecības Kanadā adrese
350 Sparks Street, Suite 1200
Ottawa, Ontario K1R 7S8
tel.: (613) 238-6868
(613) 238-6014
fakss: (613) 238-7044
e-pasts: embassy.canada@mfa.gov.lv
mājas lapa: www.am.gov.lv/ottawa

izvadīšanas runu, vadīt bērņu ceremoniju. 5.Izsmējīga, ironiska. 6.Saremontē, sataisa. 7.Visumā, vispār. 8.Izmeklēts, elegants. 12.Piesardzīgas, uzmanīgas. 13.Atgūt spēkus, veselību. 15.Aploki tiešā kūts tuvumā. 17.Skurstenis. 18.Zemi, plati dīvēni. 19.Tēls R.Blaumaņa novelē “Salna pavasarī”. 23.Satrūkties. 24.Sniegt kādam materiālu atbalstu. 26.Mudžēt, čumēt. 27.Zīdaiņa autiņi, apģērbs un gultasveļa. 28.Tīši rīkoties pretēji citu gribai. 29.Kļūt dūsmīgam, justies ļoti aizskartam. 30.Jumtgale, zelmīnis. 31.Vertikāli balķi vai stabi, kam ir balsta funkcijas.

(Atminējums nākamā numurā)

LATVIJA AMERIKĀ

4 Credit Union Dr., Toronto, ON, Canada, M4A 2N8 Tel.: 416-466-1514 E-pasts: latvija.amerika@gmail.com

ATJAUNOJIET LAIKRAKSTA ABONEMENTU!
PASŪTINIET “LATVIJA AMERIKĀ”!

Abonementi:

KANADĀ

12 mēn. \$ 195
12 mēn. ar pirmās klases pastu - \$ 260

AMERIKAS SAVIENOTĀS VALSTIS

12 mēn. US \$ 215

EIROPĀ, LATVIJĀ UN CITUR

12 mēn. \$ 275

Mrs, Mr, Miss _____

Adrese _____

PAGARINĀJUMS ☐

JAUNĀIS ABONEMENTS ☐

Čeki rakstāmi “Latvija Amerikā”

Krustvārdu mīklas Nr. 521 atminējums

Līmeniski. 1., 10., 15. Lai mīgu Jauno gadu! 6.Cerības. 11.Kupleja. 12.Pārslas. 13.Maks. 14.Katarse. 18.Siļķe. 20.Nimbs. 22.Lasīt. 24.Konfekte. 25.Piekusis. 27.Cirks. 29.Salna. 30.Tīras. 33.Lego. 34.Kliņķis. 37.Adīt. 40.Iznēsāt. 41.Otomane. 42.Rores. 43.Špagats. 44.Trapece.

Stateniski. 1.Līksmas. 2.Iepakaļ. 3.Īves. 4.Ujara. 5.Putraimi. 6.Copes. 7.Rūra. 8.Balzams. 9.Sastumt. 16.Demence. 17.Plaksti. 19.Iloki. 20.Nātns. 21.Spika. 23.Īrija. 26.Kliņģeris. 27.Celmiņš. 28.Rigonda. 31.Rudmate. 32.Satvere. 35.Litrs. 36.Izost. 38.Usma. 39.Soja.

Covid-19 pandēmija izraisījusi plašu informācijas karu

(LETA) Covid-19 pandēmija izraisījusi plašu informācijas karu arī Latvijas mērogā, šādu viedokli puda ārlietu eksperts un Vidzemes Augstskolas lektors Jānis Kapustāns.

Viņš atzīmēja, ka Krievijas propaganda nav mazinājusies. Tai pašā laikā Covid-19 ir “atrāvis vaļā slūžas” neapmierinātajiem. Informācija, kas pieejama sociālajos tīklos un īpaši “Facebook”, parādīja, ka viltus ziņas vai puspatiesības ir pārsteidzoši viegli spējušas ietekmēt daudzus cilvēkus Latvijā. Līdzīgas tendences vērojamas arī citās pasaules valstīs, sacīja Kapustāns.

Ja iepriekš uzmanības centrā bija Krievijas, vietējo krievu aktīvistu vai viņiem simpatizējošo personu aktivitātes dezinformācijas jomā, tad 2020. gadā dezinformāciju ir plaši izmantojuši arī atsevišķi pašmāju politiķi, uzņēmēji un sabiedriski aktīvi cilvēki. Kapustāns norādīja, ka vērojama tendence, ka viltus ziņas vai puspatiesības izmantojuši arī cilvēki, kas sabiedrībā pozicionē sevi kā ekspertus. Viņu aktivitātes sociālajos tīklos indikātīvi norāda uz informatīvo karu.

Pie personām, kas pieslējušās viltus vai nepārbaudītām ziņām, eksperts kā piemēru minēja Saeimas deputātu Aldi Gobzemu, komentētāju, kas sevi dēvē par “žurnālistu” Sandri Toču, uzņēmuma “Primekss” izpilddirektoru Jāni Ošleju un Latvijas Ārstu biedrības valdes locekli Pēteri Apini.

“Nevarētu teikt, ka Apinis nav zinošs medicīnas jomā, tomēr viņa sniegtā informācija nav līdz galam korrekta. Zviedrija Covid-19 pandēmijas sākumā nenoteica striktus ierobežojumus, taču Zviedrijā no Covid-19 mirušo skaits pārsniedz 8000 un tika piedzīvota arī strauja ekonomikas lejupslīde. Tomēr tas nebija šķērslis Apinim kritizēt Latvijas valdību par stingrāku ierobežojumu ieviešanu,” sacīja Kapustāns.

Eksperts norādīja, ka, redzot ar Covid-19 saslimušo un mirušo skaita pieaugumu, Latvijas Ārstu biedrības valdes locekļa domas mainījās un vēlāk Apinis valdībai vēltījis kritiku par to, ka ierobežojumi bija jānosaka ātrāk, kaut arī daudzi 2020. gada pavasarī kritizēja valdību par to, ka pie Latvijas salīdzinoši nelielā inficēto un nomirušo skaita pieņemtie ierobežojumi neesot bijuši vajadzīgi.

Lai ilustrētu, kā “Facebook” tiek izplatītas viltus ziņas vai puspatiesības, Vidzemes

Augstskolas lektors minēja nodibinājuma “Tautas varas fronte” sanākšanu 2020. gada 20. decembrī pie Brīvības pieminekļa, kuŗu apmeklēja neliels cilvēku skaits. “Facebook” varēja noskatīties video-materiālu, kur kāds aktīvists no Valmieras dzirdams sakot, ka esot mierīgs cilvēks, kuŗš nedara neko aizliegtu.

Pēc ārlietu eksperta paustā, nākamajos kados bija skaidri redzams, kā šis cilvēks grūda likumsargus, cenšoties izraisīt konfliktu brīdī, kad tika aizturēts kāds nesankcionētā mītiņa dalībnieks no Lietuvas. Tālāk sekoja fragments, kur kāds aktīvists no Valmieras stāsta, ka likumsargi viņu nogrūduši zemē un situši ar steku. Sekoja videokadri, kuŗos redzams, ka policists izvilcis steku, lai atturētu kādu citu agresīvu aktīvistu, tomēr nav sitis, tāpat neviens nav daudzījis aizturēto valmierieti. Kapustāns uzsvēra - lai gan agresīvais aktīvists apgalvoja, ka viņš esot sistis, tie bijuši klaji meli.

Jautāts, kā ar Covid-19 vakcīnu saistītās viltus ziņas varētu ietekmēt cilvēku izvēli saņemt vai nesaņemt šo vakcīnu, Kapustāns uzsvēra, ka iedzīvotāju šaubas šo procesu tiešām ietekmē un apgrūtina, jo valstīs netiek īstenota piespiedu vakcinācija.

Viņa ieskatā, būtisks ir jautājums par ārstniecības un aprūpes darbiniekiem, no kuŗiem daļa ir ciešā saskarsmē ar Covid-19 pozitīviem cilvēkiem. Atsevišķas personas, kas strādā veselības aprūpes jomā, pēc veiktajām aptaujām, nevēlas saņemt vakcīnu pret Covid-19, īpaši Daugavpilī. Tas, Vidzemes Augstskolas lektora ieskatā, raisa jautājumus, kādā informācijas laukā šie cilvēki dzīvo.

“Man to ir grūti saprast. Cilvēki vakcinējas, piemēram, pret ērcu encefalītu, jo zina, ka inficētu ērcu Latvijā netrūkst un nevakcinēšanos varētu uzskatīt zināmā mērā par muļķību. Man tuviem cilvēkiem pēdējos gadu laikā vairākkārtīgi ir piesūkušās ērces. Tāpēc nopotējies un dzīvo mierīgi. Vakcinēšana pret Covid-19 tiešām būs liels izaicinājums, tomēr pozitīvi vērtējams tas, ka vairāki mediķi ar savu piemēru rāda un aicina cilvēkus iziet vakcinācijas kursu,” sacīja Kapustāns, uzsverot, ka tas nemazina daudzu cilvēku neticību un šaubas, taču svarīgākais būtu panākt, ka vismaz puse Latvijas iedzīvotāju vakcinējas, tādējādi palīdzot ierobežot Covid-19 pandēmiju.●

Dieva mierā aizsaukts mūsu mīlais Tētis, Maziņais, Vecīts, brālītis un onkulis

Arvīds Beitāns

dzimis 1923. gada 9. novembrī Krapes pagastā, Latvijā
miris 2021. gada 5. janvārī Londonā, Kanadā

*Viņš nožāvēs visas asaras
no viņu acīm,
nāves vairs nebūs,
nedz bēdu, nedz vaidu,
nedz sāpju vairs nebūs,
jo, kas bija, ir pagājis.
Jāņa Atklāsmes grāmata 21:4*

un citi radiņi Latvijā, Kanadā, ASV, Eiropā un Austrālijā

*Dieva namā jau priekšā viņu sagaida sieva Ērika, meitas vīrs Edgars Šmits,
mazdēls Ansītis Šmits, māsa Nelija un brāļi Kārlis un Ojārs*

Sēro

meita Dace Šmite,
meita Inta un viņas vīrs Pēteris Kusmanis,
dēls Jānis un viņa sieva Brandy, dēls Mārtiņš,
mazbērni Mārtiņš Šmits, Ieva Šmite,
Tālis Šmits un viņa sieva Katrīna,
Anneli un viņas vīrs Ēriks Lūsis,
mazmazmeitiņas Lilija un Anna Lūsis,
māsa Ilga ar savu vīru Artūru Vanagu

Dieva mierā aizgājis
mans mīlais vīrs, tēvs un vectēvs

Ēriks Eislers

dzimis 1930. gada 14. decembrī Slokā
miris 2020. gada 28. decembrī Toronto

*Mīlais tētiņ, saldu dusu
Novēlam tev kapsētā,
Savās sirdīs klusi, klusi
Turam tevi piemiņā.*

Mīļā piemiņā sēro

sieva Mērija, dēls Guntis un Shelby,
meita Daina un Pēteris,
mazmeitas Gundega un Astrīda,
brālis Miervaldis un June

Dieva mīlestības piepildīta dzīve

(Turpinājums no 13. lpp.)

māsu un brāļu saime Latvijas Ev.-Lut. Baznīcā pasaulē.

Jēzus bija teicis saviem mācekļiem: “Man ir dota visa vara debesīs un virs zemes, tādēļ ejiet un dariet par mācekļiem visas tautas, tās kristīdami Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā, tās mācīdami turēt visu, ko es jums esmu pavēlējis; un, redzi, es esmu ar jums ik dienas līdz laiku beigām.” (Mt. 28:18-20) Jēzus apsolījuma spēkā, Aina Avotiņa, Latviene no Saldus – neskatoties uz cilvēka ādas krāsu, nedz rasu,

nedz ticību vai neticību, nedz tautas piederību - nesa Evangeliju un Dieva mīlestību cilvēkiem Anglijā, Tanzanijā Āfrikā, vietējiem un tautiešiem Kanadā. Ainas Avotiņas dzīve patiesi bija tāda, kādu Jēzus bija cerējis saviem mācekļiem.●

**Prāv. emer.
Dr. F.T. Kristbergs**

(Prāv. Dr. Kristbergs bija Sv. Jāņa draudzes mācītājs diakones Ainas Avotiņas 30 gadu kalpošanā Sv. Jāņa draudzē Toronto)

Lūkosim pēc tā, ko Dievs atklāj un dod

(Turpinājums no 2. lpp.)

kas šķiet tālāk došanas vērti. Atļaujамies citēt mācītāja Tāļa un ērģelnieces Baibas Rēdmanu Vācijā meditātīvus ieteikumus pārejai no viena dzīves posma uz otru, no viena gada uz otru (vai biežāk):

“Aizdedziet svečīti, pieminot tos, kuŗiem 2020. gadā esat ardievas teikuši, un vēl otru, pieminot tos, kuŗi jau ilgāku laiku atpakaļ devušies mūžības ceļā. Un tad šīm

divām svečītēm līdzās vēl daudzas citas, pateicībā par visu labo, ko esat aizvadītajā gadā baudījuši – par savu dzīvību, veselību, par labiem cilvēkiem, kuŗi jums bijuši un ir līdzās, pateicībā par visu šo brīnumaino pasauli, kuŗā nav divu vienādu dienu, vienādu gadu, vienādu cilvēku, ziedu un pat lapu kokam. Tad gaiši pasmaidiet tiem, kas jums līdzās! Pasaule no jūsu smaida gaišāka, labāka kļūs!

Neskaidrības vakcinācijas frontē

(Turpinājums no 2. lpp.)

Nav arī skaidrs, kā tiks organizēta vakcinēšanās pie ģimenes ārstiem. Vai tur nesāksies drūzmēšanās, kas C-19 gadījumā nekādi nav pieļaujama. Kā šo darbu varēs noorganizēt bez vietējo pašvaldību atbalsta. Valdībā, vēl bijušās ministres Viņķeles gatavotajā plānā tām nekas nav uzticēts.

Man personīgi nav skaidrs, kuŗa institūcija valstī nesīs atbildību par vakcinēšanas kampaņu. Vai VM, vai infektoloģes Zavadskas vadītā padome, vai Ministru kabinets?

Pretpoti gaidot -

**Māris Niklass
Cēsīs**

P.S. Valdībai nevajadzētu kautrēties un pateikt - notiek bioloģiskais karš. Pretpote tikai īslaicīgs pasākums ugunsgrēka dzēšanai.

Lai pateicība par gadu, kas bijis, ar visam tā grūtībām un likstām, un pateicībā par to, ka Dievs dod atkal jaunu gadu sagaidīt.”

Lūkosim pēc tā, ko Dievs atklāj un dod: pateiksimies, neaizmirsīsim, ejot gaismas ceļu!●

Māc. Ivars Gaide

Pavairo savus pensijas uzkrājumus

90 dienu RRSP

Noguldi līdz 1. martam
(ieskaitot) un nopelni

2.25%

90 dienas

Sazinies ar mums, lai veiktu
noguldījumu jau šodien!

*Var tikt piemēroti papildu nosacījumi; minimālā noguldījuma summa \$100, spēkā tikai jauniem noguldījumiem.

NORTHERN BIRCH
CREDIT UNION

416-922-2551 4 Credit Union Dr. North York ON M4A 2N8

Zviedrija spēļ soli tuvāk NATO

(Sargs.lv) Zviedrijas politiskās aprindas arvien vairāk sāk pārdomā savu līdzšinējo drošības politiku un izvērtēt, vai tiešām valsts var justies drošāka, atrodoties ārpus NATO. Nesen Zviedrijas parlamentā noticis svarīgs balsojums, kurā valsts likumdevēji atbalstījuši “NATO opciju” – iespēju pievienoties aliansei nākotnē, vēsta izdevums “Politico”.

Līdz nākamajām Zviedrijas parlamenta vēlēšanām atlikuši divi gadi. Gaidāms, ka to laikā pastiprināsies debates par pievienošanos aliansei. Šis jautājums iezīmēs skaidru viedokļu sadursmi starp Zviedrijas kreisajiem un labējiem politiskajiem spēkiem.

Pašreizējā Zviedrijas mazākuma valdība, ko veido sociāldemokrati un zaļie kopā ar sabiedrotajiem Kreisajā partijā, aizvien iebilst valsts dalībai NATO, uzsverot valsts neitralitāti kā vērtību mūsdienu polārizētajā pasaulē. Tikmēr centriski labējās Zviedrijas parlamenta partijas, piemēram Moderātu partija, Liberāli, Centra partija un Kristīgie demokrati ir atbalstoši dalībai NATO, apgalvojot, ka Zviedrijai nepieciešamas tādas drošības garantijas, kādas var sniegt tikai alianse.

Nesen NATO dalību atbalstošās partijas guva kārtējo uzvaru, kad galēji labējā Zviedrijas Demokrātu partija, kuŗa uztur ciešu sadarbību ar centriski labējo bloku, mainīja savu līdzšinējo nostāju pret NATO, parlamentā atbalstot tā dēvēto “NATO opciju” – ļaujot valstij pievienoties aliansei nākotnē. Par šo priekšlikumu parlaments nobalsoja ar 204 balsīm “par” un 145 “pret”.

“Aizsardzības jautājumi Zviedrijas parlamenta vēlēšanās parasti nav īpaši aktuāli. Taču, ņemot vērā, ka Zviedrijas demokrati šobrīd ir mainījuši savu nostāju, mēs par tiem varētu redzēt daudz lielāku interesi,” izdevumam “Politico” komentēja Zviedrijas parlamenta deputāts no Liberālās partijas Alans Vidmans.

Līdzīga “NATO opcija” kopš 1995. gada ir arī Somijā, tomēr šī valsts aizvien ir ārpus NATO līguma, lai gan pēdējos gadus vērojama tuvināšanās ar aliansi.

Zviedrijas ārlietu ministre Anna Linde (*Ann Linde*) aicinājusi parlamentu atteikties no pieņemtā lēmuma, norādot, ka tas ir solis, kas atstās “būtiski negatīvu ietekmi uz Zviedrijas drošību”.

“Politico” uzskata, ka Zviedrijai pievienošanās NATO būtu būtiska politiskā virziena maiņa, pārtraucot vairāk nekā 200 gadus ilgušo militārās neitralitātes politiku. Tiek atgādināts, ka Zviedrija vismaz formāli nav izvēlējusies kuŗā karojošajā pusē nostāties kopš Napoleona karagājieniem. Tā vietā Zviedrija centusies stiprināt savu diplomātisko lomu dažādos konfliktos iesaistoties kā starpnieks. Tai pašā laikā partnerība ar NATO tikusi pastāvīgi attīstīta.

Gadījumā, ja Zviedrija izlemtu par labu dalībai NATO, šis solis pamatīgi sašūpotu spēku samēru visai nestabilajā Baltijas jūras reģionā, kuŗā ne tikai aliansē neietilpstošās Zviedrija un Somija, bet arī tādas NATO dalībvalstis Dānija, Vācija, Polija, Lietuva,

Lielas cerības uz ASV un ES sadarbības uzlabošanos

(LETA) Jautājumā, kādā veidā ierobežot Ķīnas ekspansiju pasaules ekonomikā un digitālajā sfairā, Eiropas Savienības (ES) un ASV intereses sakrīt, tādu viedokli pauda Eiropas Parlamenta (EP) deputāte Sandra Kalniete (JV).

Runājot par to, kā varētu mainīties ES attiecības ar ASV līdz ar jaunā prezidenta Džo Baidena stāšanos amatā, politiķe pieļāva, ka ASV ģeopolitiskās intereses un fokuss nemainīsies.

Kalniete atzīmēja, ka ASV vēsturē visu laiku mijas divas tendences - izolacionisms, kas savā ekstrēmajā izpausmē skan kā pašreizējā ASV prezidenta Donalda Trampa sauklis - “America first!”, un atvērtība, ko pārstāvēja demokrati. Ar saviem pirmajiem paziņojumiem Baidens liek noprast, ka viņš turpinās šo tradīciju, sacīja EP deputāte.

Viņasprāt, pastāv cerības, ka Baidens atgriezīsies pie sadarbības ar ES. Ir jau ieplānotas ES un ASV sarunas 2021. gadā. Kalniete uzsvēra, ka Baidenam būs citādāka attieksme pret NATO un paredzams, ka viņš tāpat kā iepriekšējie ASV prezidenti uzsvērs

nepieciešamību dalībvalstīm ieguldīt 2% savā aizsardzībā.

Eiropas Tautas partijas (ETP) grupas viceprezidente vērsa uzmanību, ka pēc Baidena ievēlēšanas, ES ir izstrādājusi sadarbības stratēģiju ar ASV - “Global Change”, iezīmējot, kas ir tās jomas, kur ES varētu pastiprināti sadarboties ar ASV. Tāpat, EP deputātes ieskatā, ir cerības, ka Baidens varētu atgriezties pie Parīzes klimata vienošanās, no kuŗas Tramps izstājās.

“Manuprāt, mazām valstīm ir svarīgi, ka tiek respektētas starptautiskās tiesības un starptautiskās vienošanās, un šajā ziņā mums ir pamats domāt, ka Baidens noteikti to arī darīs,” pauda Kalniete.

Viņas ieskatā, starp ES un ASV būs spēcīga sadarbība kiberdrošības jautājumos. Politiķe vērsa uzmanību, ka ES savulaik bija pionieris datu aizsardzības jautājumos un ir pazīmes, ka ASV arī sāks izstrādāt savu likumdošanu attiecībā uz tādām lielajām platformām kā “Google”, “Amazonē”, “Facebook”, “Twitter”, prasot no tām lielāku atbildību datu aizsardzības jomā, datu izmantošanā. Pēc Kalnietes

domām, šajā sakarā aktuāls būs jautājums par cīņu pret dezinformāciju un sociālajos tīklos izvietotās reklāmas financējuma caurspīdīgumu.

Tāpat EP deputāte uzsvēra, ka ASV prezidenta Baraka Obamas laikā jau iezīmējās tas, ka ASV uzmanība no Centrāleiropas un Austrumeiropas pāriet uz Dienvidaustrumāziju. Kalnietes ieskatā šajā ziņā nekādu pārmaiņu nebūs, jo politiskais un ekonomiskais svars, kāds šobrīd ir Ķīnai, prasa ASV pastiprinātu uzmanību. Politiķe skaidroja, ka ASV interesēm pārejot uz Dienvidaustrumāziju, vājinās ASV interese par Eiropas kaimiņu reģioniem.

“Tās sekas mēs jau redzam šobrīd - Azerbaidžānas un Armēnijas konflikts un Turcijas loma tajā. Mazinot savu ietekmi šajā reģionā, faktiski palielināja Turcijas ietekmi. Tā ir tāda konkurējoša sacensība starp Turciju un Krieviju Kaukāzā, pie Melnās jūras un Vidusjūras,” sacīja ETP grupas viceprezidente.

Ievēlētā prezidenta Baidena un viceprezidentes Kamalas Harisas inaugurācija ir paredzēta 20. janvārī.●

Aizsardzības nozare attīstīs reģionālās militārās bāzes

2021. gadā aizsardzības nozare turpinās attīstīt Nacionālo bruņoto spēku infrastruktūru, galveno uzsvāru liekot uz reģionālo militāro bazu, noliktavu, poligonu un apmācību infrastruktūras attīstību, lai Latvijas reģionos stiprinātu valsts aizsardzības spējas, radītu jaunas darba vietas un sekmētu ekonomisko izaugsmi.

Nacionālo bruņoto spēku infrastruktūras attīstībā un atjaunošanā šajā gadā kopumā plānots investēt aptuveni 55.6 miljonus eiro.

Lai stiprinātu Zemessardzes kaujas spējas, plānots attīstīt Valmieras, Alūksnes, Preiļu, Jēkabpils, Aizkraukles, Kuldīgas un citas militārās bāzes un poligonus, kā arī apmācību infrastruktūru Skrundā un Alūksnē. Plānots uzsākt daudzfunkcionāla helikoptera angāra izbūvi Nacionālo bruņoto spēku Aviācijas bazē Lielvārdē, pirmās individuālā ekipējuma noliktavas izbūvi Rīgā, sporta kompleksa izbūvi Alūksnē un speciālizētās noliktavas izbūvi Ādažu bazē.

Līdzšinējā pieredze liecina, ka pašvaldībās, kuŗās tiek attīstīta Nacionālo bruņoto spēku infrastruktūra, vērojams ekonomiskās aktivitātes pieau-

gums. Aizsardzības nozares investīcijas reģionālās militārās infrastruktūras attīstībā dod iespēju vietējiem iedzīvotājiem dienēt profesionālajā dienestā un ieņemt civilo darbinieku amatus bruņoto spēku vienībās tuvu savai dzīves vietai. Tāpat reģionālo militāro bazu un poligonu izveide nodrošina darbu vietējiem uzņēmējiem, kuŗi piegādā preces un sniedz pakalpojumus bruņoto spēku un to personāla vajadzībām.

Reģionālās militārās infrastruktūras attīstība arī rada papildu iespējas NBS sniegt atbalstu pašvaldībām un iedzīvotājiem civilo krīžu gadījumos, sniedzot ieguldījumu vietējās sabiedrības drošībā.●

Vita Briže
AM Militāri publisko attiecību departaments

Eiropas bankas valūtu kursi 12. 01. 2021.

1 Euro = 1.2161 USD
1 Euro = 0.8944 GBP
1 Euro = 1.5742 AUD
1 Euro = 1.5510 CAD